

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Boj v kmetijski družbi.

Pred našimi klerikalci že nobena stvar ni več varna. Zdaj so ti politični pustolovci zanesli boj tudi v našo uzorno kmetijsko družbo, katera se ni nikdar vtikala v politična nasprotja, ampak je mirno in nepristransko delovala za povzdigo kranjskega kmetijstva ter dosegala tako lepih uspehov, da nas druge dežele zanjo zavidajo.

Narodni napredni stranki je bilo vedno na tem, da ostane kmetijska družba nevtalna, in da se vsaj vanjo ne zanesajo politična nasprotja. Mi bi se bili družbe lahko stokrat polastili, ako bi bili le hoteli, saj so pri družbi večinoma napredni kmetovalci, možje našega mišljenja. Toda narodna stranka ni nikdar segala po njej in je vedno radovoljno prepuščala tudi klerikalni stranki primerno zastopstvo v družbi. Kako daleč so v tem oziru šli so mišljeniki narodne stranke, se vidi posebno drastično iz tega, kako je svoj čas Šiška prišel v odbor.

Vzlic temu in navzlic lepemu razvoju in prekoristnemu delovanju kmetijske družbe so klerikalci letos na zavraten način poskusili dobiti večino v odboru, poskusili so se družbe polastiti, da bi jo upregli v svoje strankarske namene, da bi jo politično zase izkoristili in z njenimi sredstvi utrdili svoj razpadajočo organizacijo.

Klerikalci se doslej za družbo niso brigali in niso zanjo čisto nič storili. Računali so na to, da jo s svojimi konsumnimi društvi in psevdozadruhami strmoglavijo, računali so, da ji s svojo organizacijo brez krika in vika in brez žrtev podvežejo obstanek, in da jo v ugodnem trenutku prav na tistem zadušé. Toda pokazalo se je, da so ti računi napačni. Odkar se je začel boj proti konsumnim društvom, odkar so nekatera glavarstva valed vladnega opozorenja se spomnila veljavnih zakonov in jih začela uporabljati proti konsumnim društvom, od tedaj hira klerikalna organizacija. Klerikalci so spoznali, da s svojo organizacijo ne morejo dobro ure-

jeni in spretno organizovani kmetijski družbi delati konkurence. Prepričali so se o tem posebno letos. „Gospodarska zveza“, kateri je na čelu dr. Šusteršič, ima v svoji zalogi kacic 20 vagonov umetnih gnojil. Kmetijska družba jih je naročila menda 80 vagonov in jih po sklepu, ki ga je napravila o pravem času, prodaja dokaj ceneje. „Gospodarska zveza“ mora vsled tega od daleč gledati, kako razpošilja kmetijska družba vagon za vagonom umetnih gnojil, dočim se njena zaloga neč zmanjšati in ima „Gospodarska zveza“ vsled tega prav znatno škodo.

Od te konkurence kmetijske družbe preti klerikalni strankarski organizaciji velika konkurenca, in zato so se klerikalci odločili, da se polasté družbe in jo premené v centralo svoje organizacije. Vzpodboda jih je k temu še okolnost, da ima kmetijska družba bogata sredstva na razpolaganje. Kmetijski člani družbe so sami pripovedovali, da so kaplanje lovili kmete s tem, da gre za to, da dobé klerikalci družbino premoženje v roke, s katerim bi potem sezidali centralno skladišče za svoja na pol bankerotna konsumna društva. Znani vipavski klerikalni agitator Lavrenčič pa je brez ovinkov priznal, da klerikalci nimajo nič proti družbi, in da jej ne morejo ničesar očitati, ali ker je „kmetijska organizacija“ njihova, mora tudi družba njihova biti.

Naskoki klerikalne stranke na kmetijsko družbo so torej provzročili zgolj strankarski nagibi. Klerikalci so se polakomnili družbenih sredstev, hoteli so se iznebiti neljubega jim konkurenta in hoteli so kmetijsko družbo vpreči za svoje politične namene, dobro vedoč, da bi mogla kmetijska družba tudi v političnem oziru znamenito uplivati na prebivalstvo, ako bi jo odbor hotel v to izkoristiti, kar se doslej ni še nikdar zgodilo.

Ta frivolni naklep Šusteršičeve klike se je izjalovil, in to na srečo kmetijski družbi in kmetijstvu v naši deželi. Napredna narodna stranka ne dopusti nikdar,

da postane kmetijska družba politično orožje klerikalne stranke, da bi klerikalci z njenim premoženjem ter s podporami, ki jih dobiva družba od države in od dežele, vodili gospodarski boj proti drugim stanovom in da bi iz družbe napravili veliko konsumno društvo. Kmetijska družba se ne sme izneveriti svojemu namenu. Družba je prevelikega pomena za vso deželo, da bi jo mogli izročiti klerikalni stranki, in dopustiti, da bi se svojemu namenu izneverila, in da to dosežemo, da ohranimo to družbo in jo obvarujemo klerikalnih naklepov, se tudi ne vstrašimo boja, katerega so napovedali klerikalci. Družba je cvetela brez klerikalne podpore in bila je za našo revno deželo pravi blagoslov. Cvetela bo tudi, če se odvrne od nje tista peščica kmetov, katero ima dr. Šusteršič na nitki.

V Ljubljani, 15. julija.

Nemški nacionalci in vlada.

„Narodni Listy“ so prinesli pod naslovom „Co dále?“ iz poslanskih krogov dopis, v katerem se konstatuje velika nezadovoljnost poslancev in volilcev s sedanjim položajem in z brezdeljem vlade, ki še nima niti načrta jezikovnega zakona, nego hoče prirediti nova pogajanja z levičarji in desničarji. Radikalni „Graz. Tgbl.“ je že odgovoril na poročilo čeških „Narodnih Listov“, da se hoče lotiti vlada rešitve jezikovnega vprašanja šele potem, ko bode slišala vse stranke, ter da se hoče ravnati strogo po načelih ravnopravnosti. „Grazer Tagblatt“ piše na to, da nimajo Nemci Thunu prav ničesar povedati. Njihove zahteve, med temi najvišja in neizogibna, da se morajo jezikovne naredbe odpraviti, so znane in pogajali se Nemci ne bodo. Sicer pa — meni „Grazer Tagbl.“ — bi ta pogajanja sploh ne bila resna in odkritosrčna, kajti Čehi dobé vsekakor kar hočejo, Nemci pa ne.

O položaju na Bolgarskem.

Položaj na Bolgarskem se poostruje. Nekaj se kuha. V zemlji, kakoršna je Bolgarija, in kjer so revolucije možne, je taka napetost jako nevarna. Glavno nezadovolj-

stvo je naperjeno proti knezu Ferdinandu, ki hoče uvesti kraljevski dvor, hoče imeti stalno večjo vojsko in se vtikati v agitacijo za Macedonijo. Za vse to je treba mnogo denarja. Davčna moč kneževine pa je majhna, posledica temu neprestano naraščanje deficita v državnem gospodarstvu. Ker se je izročilo vse bolgarsko železničarstvo židom, je opozicionalno časopisje jako razburjeno in vse očita knezu, da je dobil za sankcijo pogodbe z židi dva milijona nagrade. V Ruščuku so zaplenili poziv na revolucijo. Pri zaključku skupščine je bilo prisotnih le 60 poslancev, ki so poslušali kneza Ferdinanda klaverni nagovor.

Francoski nacionalci in nemški cesar.

Francoski šovinisti smatrajo poset Viljema II. na „Iphigeniji“ za veliko — osramočenje Francije, katero je zakrivila sedanja vlada. Največja „sramota“, da pride cesar na svetovno razstavo v Pariz, je po tem dogodku prav možna. Fanatični Rochefort piše v „Intransigentu“: Sovražnik, ki je nastopil z izdajstvom Dreyfusa, prodira dalje. Sinovi premagancev so morali pozdraviti na ukaz zmagovalca, in ta jih je pregledoval, kakor bi bili njegovi vojaki. Bodoče leto bodo Viljema sprejeli v Parizu, in Galliffet mu je že obljubil, da mu položi naše zastave pod noge, in da prevrne kip Strassburga (Brodnice). — V „Patrie“ pravi Millevoye, da je dobila Francija v Fašodi od Angležev prvo, v Bergenu pa od nemškega cesarja drugo klobuto na lice. — „Matin“ pa piše, da vpludnost ne škodi narodni odločnosti. Francoski dedje so imeli navado, da so se pred svojimi dvoboji pozdravili; torej je dovoljeno tudi v mirnem času, da pozdravimo sovražnika. — Rusi pozdravljajo približanje Nemčije in Francije, ker to je največje poročstvo, da se ohrani evropski mir. Zategadelj odobrava oficialna Rusija nastop Viljema II. v Bergenu.

Američani na Kubi.

Kubanci se ne morejo navaditi američanskega gospodarstva ter delajo novim svojim gospodom vedno težave ali pa jim kažejo pri vsaki priliki svoje zaničevanje. Razen tega je kubansko podnebje Ameri-

LISTEK.

Tuintam.

Če zapišem to besedo malo drugače, recimo: Tuin — Tam, bodete mislili, da je kitajska. Ker pa mi je malo predaleč, da bi šel tja pike lovit, vam pa povem, da je to domača beseda, katero smo dozdaj pisali: tu in tam.

Toda „čas je zlato“, zato se moram odslej držati tega reka, in napravila se je iz treh besed ena beseda, da ni treba dvakrat prenehati. Meni je izredno ugajala in ko sem jo prvič bral, mi je tri dni v glavi brenčalo: tuintam, tuintam, tuintam!

Ker mi je to še novo, ima tuintam drugačen pomen zame, nego tu in tam. Če pišem tuintam sem bil, se mi kar zdi: samo na enem kraju sem bil, če pa rečem: tu in tam sem hodil, je pa umljivo: na raznih krajih sem bil. —

Pretečeni teden sem bil samo tuintam. Prijatelj V. me je že večkrat vabil, naj ga posetim. Spolnil sem mu željo in se v nedeljo k njemu odpeljal ter se pri njem tako dobro zabaval, da sem zadnji, opolnočni vlak zamudil.

„Pojdem pa peš“, sem dejal in vzel štiri ure dolgo pot pod noge. Nočna sapa

in megla me je jako „hladila“, da sem prav z lahkoto korakal v temno noč.

Malo se je že svitalo, ko pridem do železnične proge. Obstal sem. Pot, po kateri sem šel, pelje dalje in naredi velik ovinek in se potem zopet križa z železnico. Na ta način bi hodil dobre tri četrt ure. Železnična proga pa pelje naravnost. In do ceste se pride v četrt ure. Krajša pot, boljša pot! Udaril sem jo po železnici, dobro vedoč, kako strogo je prepovedano hoditi po nji. Na nji sta namreč dva dolga mostova in če človeka vlak dohiti v mostu, ga povozi, ker se mu ne more umakniti. Veliko nesreč se je že prigodilo, zato je strogo prepovedano po progi hoditi.

Menda bodo čuvaji tako zgodaj saj spali, sem si mislil, a že pred prvim mostom mi pride nasproti v plašč zavit čuvaj. Jaz sem bil seveda v zadregi, a spomnil sem se starega Kranjca, ki mi je nekoč rekel: „Z nemščino se povsod „skuz“ pride!“ Klobuk pomaknem nazaj in naredim resen obraz.

„Dobro jutro“ me pozdravi čuvaj strogo.

Jaz pa z najdebelejšim glasom, ki mi je na razpolago: „n Morgen! Alles in Ordnung?“

Hito je skočil v pozituro, mi salutiral in reportiral: „Alles!“

„Gut!“ in mignil sem majestetično z roko in šel naprej.

Prav ima stari Kranjec, sem si dejal in se v pest smejal, ker sem tako dobro igral železničnega nadzornika.

Smeh me je skoro minil, kajti pred drugim mostom se mi zopet čuvaj na kolesu nasproti pripelje. Saj se bo vender mimo peljal, sem se tolažil, ker si mora misliti, da bi me drugače ne bilo tukaj, ko bi me prvi čuvaj zavrnil. Toda: Incidit in Scyllam . . . baš pri meni stopi s kolesa in me pozdravi prijazno: „Dobro jutro!“

Kaj sem hotel, isto tako sem mu odzovem in ker mi ni družega na misel prišlo, ga vprašam: „Kam se pa peljete?“

„Avizo sem nesel; zljaj se pa domov peljem,“ mi odgovori in pravi: „Ali ste Vi „uhrmohar“?“

Železnica ima nastavljene urarje, ki hodijo čuvajem ure popravljat.

To sem vedel in si mislil: če si že bil inšpektor, pa bodi še urmohar, zato sem dejal: Da, sem!

„Pa niste tisti, ki je bil zadnjikrat tukaj?“

„Ne, onega smo spodili, ker je nekaj goljufal.“

„Kako pa, da že tako zgodaj tukaj hodite?“

„Včeraj so me telegrafčno pozvali,

ker se je čuvaju na P. ura ustavila. Ali Vaša ura dobro gre?“

„Saj imate komisno uro pri Vas že ves teden, ali ne veste?“

„Pa res,“ mu odgovorim, „toda še zdaj ni popravljena, mislim, da je v petek že dobite.“

Ker sem se bal še večjih zadreg, mu začnem hvaliti njegovo kolo.

Obraz se mu je zasmehljal in rekel je: „Saj sem kolo šele pred štirinajstimi dnevi kupil.“

„Dobro je, če ima človek kolo, mu pravim, toda samo poleti, pozimi bi ga še bolj potreboval, pa ga ne more.“

„To je velik križ, zlasti za nas čuvaje!“

„Veste kaj, rečem na to, tudi temu se bo opomagalo. Neki inženier na Dunaji je znašel tako kolo, s katerim se bo tudi po snegu in ledu vozilo.“

Kar zazijal je, ker tega še ni nikoli slišal, kakor jaz tudi ne.

„Kakšno pa bo?“ me vpraša.

Začnem mu torej slikati novo kolo, kolikor mi je fantazija na vse zgodaj dopuščala, da se čuvaju ni več verjetno zdelo. Danes tudi jaz več ne vem, kakšno sem si mislil takrat tako kolo. Ker mi je bilo že dovolj tega pogovora, mu rečem: „Z Bogom!“

čanom jako neugodno. V Santiagu je mrzlica stalna epidemija, in več sto vojakov je že umrlo. V bolnici leži cela vojska bolnih vojakov. V zadnjem času pa se je pojavila še neka kuga, ki je menda rumena mrzlica. Zato je cela garnizija zapustila Santiago ter se nastanila po okoliških hribih. Višji ameriški komisar, major Heathwole, je umrl radi te „kuge“. Tudi med vojaštvom v Manzanillo je nastala epidemija, in je moralo vojaštvo zapustiti mesto.

Dopisi.

Iz Vipave 14. julija. (Turško cerkveno gospodarstvo v vipavski dolini.) Gospod urednik! Zelo sem Vam hvaležen na direktnem pozivu, naj odgovorim na popravke g. dekana Erjavca v 155. številki „Slov. Naroda“, ker mi je s tem hkratu dana prilika zavrniti nerodna zavijanja vipavskega dopisnika v 151. številki „Slovenčev“. Gospod dekan torej popravlja: popravil in osnažil je v zadnjih dveh mesecih župno cerkev vipavsko, ter jej dal že davno potrebno lično in dostojno podobo, četudi ni bila po njegovem mnenju popravila niti na strehi niti na zidovji prav nič potrebna; sedaj, ko je dovršil ta luksuriозна popravila (menda z golim namenom, da bode lahko škofu rekel: „Cerkve bila je prej lepša in bolj utrjena, toda nekaj smo morali zidati in popravljati, da ne bode ljudstvo krivo sodilo o naši verski vnemi“), lotil se je pa „popravkov“ v „Slovenskem Narodu“, misleč, da bode mesto z zidarsko žlico in malto s stereotipnimi „ni res“ po turško zanemarjeno cerkvico sv. Sancerba „popravil“ in se teških obdolžitvev otresel. Glede cerkve sv. Štefana v Vipavi so menda bralci „Slov. Naroda“ že na čistem: bila je na strehi in na zidovji popravila potrebna, in to že davno, kajti že ob priliki zadnjega birmovanja škandalizovala sta se radi tega dva duhovnika mesto kardinala Missie, ki je menda gledal le katoliško-politično delovanje g. dekana, ne pa tudi njegovega cerkvenega oskrbovanja; za novega škofa morala se je pa tudi cerkev obnoviti, kajti o tem se pripoveduje, da vse stakne... „Preljubi sv. Sancerb! Ti si velik čudak! Tu v višavi samotariš zapuščen in pozabljen, mesto da bi stopil doli v dolino mej nas, ki imamo grozdje, breskve in fige itd.“ To je bil uvod „pridigi“ kravjega pastirja in ob enem „mašnika“, ki je v posvečeni cerkvici zbranim pastirjem pred altarcem „pridigoval“, na menzi, pod katero so bile svetinje, „maševal“, in po „maši“ svetinje same v „procesiji“ za kravami po gozdiču nosil, spakovaje se iz obredov, ter končno svetinje v gozdiču ležati pustil, kjer jih je menda cerkvenik pobral. To se je godilo pred nekaj leti, ko je bila cerkvica še neporušena; zgodilo se pa ni ničesar, ker so bili dotični pastirji klerikalne krvi. Taki izgredi so se večkrat ponavljali; znani so bili duhovščini, toda ta se ni ganila, četudi je bila takrat cerkvica še popolnoma dobra. Pozneje, okolo l. 1883, treščilo je v tēr, in

se je vsled tega par kamnov na cerkveno streho zvrnilo. Smešna je pa trditev, da se je vsled padca 2—3 kamnov na skrilito (kamenito) in blizu kakor tēr sam visoko streho, cela streha na cerkveno ladjo udrla in vrata zasula, da niste mogli več maševati, marveč se je udrla, ker je bila vsa gnijala; ni vam zameriti, da niste pod tako streho maševali, odločno se pa mora obsoditi, da niste strehe morebiti s svoto 50 gld., ki je bila od nekega kmeta ponudena, popravili, ali vsaj svetinje svetnikov pred onečaščenjem obvarovali. Streha se je podrla pred blizu 20 letmi, svetinje ste pa — tako trdite Vi — šele pred 4—5 letmi iz altarcja vzeli in ordinarijatu odposlali. Zakaj ste pustili torej celih 15 let svetinje v altarcju porušene cerkve, zakaj ste dopuščali celih 15 let, da so jih pastirji skrunili, in da so cigani, ki imajo vesa ta čas v ti cerkvici svoj „tabor“, kadar pohodijo te kraje, privezovali oknom in nepoškodovanemu altarcju, v katerem so bile po Vašem priznanju do pred 5 letmi svetinje, svoje konje in osle ter živeli svoje razuzdano ponočno življenje? Nili to uprav turško skrunjenje hiše božje? „Slovenčev“ dopisnik modruje, da je bila dolžnost „najliberalnejše“ občine Podraga, popraviti to cerkvico. Morda. Res pa je, da je bil Podračan tisti mož, ki je ponudil 50 gld. za popravilo, kar pa se ni sprejelo, češ, da ni vredno popravljati. Sicer pa menimo, da ni izročeno oskrbovanje cerkva občinam, marveč župnikom, dekanom in cerkvenim ključarjem, katere si sami izberete: občina ima pravico samo gledati, molčati in plačevati. Zato pa zadene za devno „Slov.“ očitjanje le te faktorje, ki so za vse to sami odgovorni. Vi ste imeli moč in priliko „najliberalnejšo“ občino enostavno prisiliti k popravilu, ako bi se bila upirala; sicer pa to ne bi bilo potrebno, ker so bili darovi ponudeni, in pa ker mislimo, da vlada mej svetniki vsaj tak krščanski socializem in komuni zem, kakor mej vami tu na zemlji, in da bi bili bogati svetniki božji ubogemu sv. Sancerbu baš tako lahko podrto streho popravili, kakor so pomagali g. dekanu v vinograde rigolati! Glede nove cerkve v Budanjah pravite, da ni res, da bi bili Budančjem napravili ogromne dajatve 40—42.000 gld., in da so Budančji v 8 letih plačali približno 8.000 gld. prostovoljno v ta namen. Dobro. Znano je, da je dala v ta namen bogata katoliška mati 6.000 gld.; ostalih „približno“ 2.000 gld. dal je „Jernejček“, in ne vsi Budančji; vprašamo Vas pa, kdo bo plačal ostalih 30.000 gld.? Objavite dotično konkurenčno obravnavo! Kmetu kmetsko obleko in kmetsko cerkev, ne pa mestnih palač, izpod katerih tembolj odseva kmetsko siromaštvo, za katero imate sladke jezike, ne pa — srca. Gosp. dekan, s tem bodi Vaš popravek popravljen.

Z dežele, 14. julija. (III. dirka kluba slov. biciklistov „Ljubljana“.) Kot unet kolesar se nisem

mogel zdržati in tudi dolge poti se nisem zbal, da ne bi pohitel dne 9. t. m. v Ljubljano in se udeležil III. narodne dirke, ki je obetala biti, po reklami sodeč, prav zanimiva. Reči moram, da mi ni bilo žal, ker sem se podal k tej dirki. Čudil sem se, da je prinesel „Narod“ o taki dirki pač dve, a kratki in precej površni notici. Ker je to pač, kar vsacega kolesarja več ali manj zanima, sem se odločil jaz, da napišem o tej dirki par vrstic. Kakor sem iz zadnje notice razvidel, smatrajo razvajeni Ljubljancje tudi kolesarske dirke za nekaj zastarelega; ali mi, ki smo vedno na deželi in ki imamo le redkokedaj priliko videti kaj izvanrednega, znamo vse veliko bolj ceniti. Jaz sem bil eden prvih, ki sem se podal na ukusno urejeno z zastavami in zelenjem lepo okrašeno dirkališče — prijetno zabavišče in ponos naših slovenskih kolesarjev. Vreme je bilo krasno, in zato pričelo je vrveti ljudstvo že ob 4 uri na dirkališču, čeravno se je imela pričeti dirka šele ob 5 uri. Do določene ure je bilo že vse polno osobito stojišča; slabše zasedeni so bili sedeži na tribuni. Odborniki so pridno vršili svoj posel in točno ob 5. uri, kakor je bilo naznanjeno, se je pričelo dirkati. Sukal sem se največ okolo razsodišča, ker sem hotel natančno videti, kako se sploh take dirke vrše. Če dirkači lepo in pravilno vozijo, predstavlja vse prav lepo sliko. Občinstvo je pri prvih krogih mirno, postaja pa vedno bolj živahno, in ko se bliža zadnji krog, ko se dirkači med seboj skušajo, kdo dospe prvi na cilj, prične vse mrgoleti, kričati, smejeti se ali zvižgati, kakor se kateremu poljubi, in na posled pa vse ploska zmagovalcu. Zanimanje in navdušenje raste od točke do točke. Dirka se je vršila točno po vzporodu in naglo, le žal, da se je primerila mala nezgoda, da sta namreč poskušala dva dirkača dospeti s pomočjo „salti mortali“ na cilj. Eden se je nekoliko opraskal po glavi, drugi pa po ramah. Zelo me je zanimalo dirkanje na kvadruplejih. To pa je moralo izostati, ker nista došla dva tuja dirkača, en sam kvadruple pa ne sme voziti, ker drugim preveč pot zapira; vozilo pa se je na tandemih.

Vozilo se je jako dobro, posebno g. Iros, člen kluba slov. biciklistov „Ljubljana“ je pokazal, da je na dirkališču mojster. Vozil je mirno in sigurno. Kateri so dospeli prvi na cilj, je bilo že v terek objavljeno v „Narodu“. Največ nagrad so dobili člani kluba slov. biciklistov „Ljubljana“, potem „Ilirija“, Hrvatje in „Dolenjski klub“. Mene je dirka tako zanimala, da sem sklenil prisostvovati vsaki dirki, in če se te tudi vsako nedeljo vrše. Nemalo se moram čuditi, kako da se ljubljansko občinstvo za take reči ne more prav cgeti. Ljubljansko občinstvo je pač tako, enkrat, dvakrat vidi eno reč, pa že ima dovolj. Posebno zameriti pa se more biciklistom samim, ker tudi teh ni bilo prav veliko; skoraj vsa „nobelj garda“ se je pogrešala, baje so bili prisotni le oni, ki so morali priti. Pač žalostno za naše razmere! Tako se podpirajo naša društva. Ko bi Nemci kaj takega priredili, vse bi drlo notri. Od prvakov je

bil navzoč edini oca svetnik g. Murarik. Jaz sem računai, da je navzočih že 2000 gledalcev, ter da bo lep dobiček, a zvedel sem pozneje, da je bilo le 1450 gledalcev in da blagajnični vpehi ni tak, kakršnega je bilo pričakovati. Apelujem torej na vse sportne kolege po deželi, da se prihodnje udeležijo v kar mogoče mnogobrojnem številu, ker drugače dvomim, da bi klub imel še veselje prirejati dirke. Moje mnenje je, da se dirke na ljubljanskem dirkališču nikakor ne smejo opuščati, nasprotno, redno se morajo vršiti vsako leto in vsakega slovenskega kolesarja mora biti sveta dolžnost, delati na to, da se to vrši in da napreduje kolesarski sport na Slovenskem. Dirke na ljubljanskem dirkališču morale bi biti nekaki shodi vseh slovenskih kolesarjev, in vsa slovenska kolesarska društva bi morala pri takih prilikah prirejati izlete v Ljubljano ter bi morala biti zastopana korporativno pri dirkah. Klubu slovenskih biciklistov „Ljubljana“, ki vsled velike namernine za dirkališče od dirk gotovo nima nikakega dobička, pa toplo priporočamo, naj pridno in z veseljem prireja dirke, in mi ga bomo z veseljem podpirali.

Praznik hrvaškega učiteljstva.

Na jednom izmed najlepših prostorov kraljevega Zagreba, na vseučiliškem trgu, stoji ponosna palača — „Hrvatski učiteljski dom“. Hrvasko učiteljstvo ga je zgradilo s svojimi novci in s podporo svojih prijateljev. Hrvasko rodoljubke na pr. so nabrale zanj 10.000 gld., vlada sama je darovala 10.000 gld.

A napredno hrvaško učiteljstvo ni bilo zadovoljno samo s svojim domom, kjer so nastanjena razna hrvaška učiteljska društva, kjer ima hrvaško učiteljstvo svojo knjižnico in čitalnico, kjer je bil doselej internat za sinove-dijake hrvaških učiteljev, nego je začelo nabirati v zadnjih letih zopet prostovoljne denarne doneške, da zgradi svojim otrokom konvikt. In pretečeni terek smo blagoslovili ob ogromni udeležbi hrvaškega učiteljstva v Zagrebu „Hrvaški učiteljski konvikt“, ki se dviga v Tvorniški ulici kot najlepši spomenik požrtvovalnosti in stanovske zavesti hrvaškega učiteljstva.

Blagoslovljenje je bilo slovesno, vzneseno, kakor smo že pnočali v dotični brzojavki. Ko smo mu prisostvovali, nam je v trenutku, ko je klical škof dr. Krapac božji blagoslov nad lepo hišo, kipelo neizrazno čustvo v srci. Zahrepeneli smo z vso dušo, da bi bilo skoro moči tudi vrlému slovenskemu učiteljstvu blagosloviti učiteljski konvikt v Ljubljani. A mi nimamo toliko požrtvovalnih prijateljev, nego jih ima hrvaško učiteljstvo. Obrtniki na pr., ki so gradili konvikt, so delali zastoj. Zahtevali so le toliko plačila, kolikor so jih stali delavci. Sebi niso iskali niti vinarja dobička. No, in tako je bilo omogočeno, da se ponaša Zagreb danes med vsemi Avstrijsko-Ogerskimi mesti prvi z učiteljskim konviktom in z učiteljskim domom.

Hrv. učiteljski konvikt je vrlo praktično urejen, ter ima prostora za 60 gojencev. Natančno smo si ogledali njega uredbo, da bi začeli takoj po tem vzorcu graditi v Ljubljani slov. učiteljski konvikt, ko bi imeli za to dovolj denarja. A pri nas samo kaplja, v Zagrebu pa lije...

Po blagoslovljenju je bil banket v hotelu „Imperial“. Predsednik „Zaveze hrv. učit. društev“, prof. Basovriček, je nazdravil cesarju, prof. Ivkanec banu, Kempf nadškofu dr. Posiloviču, ki je velik prijatelj hrvaškega učiteljstva. Tajnik „Zavezin“, g. Kirin, je napil odjelnemu predstojniku za bogočastje in nauk, g. Pavliču, a šolski vodja Gravec škofu pontifikantu dr. Krapcu. Ko je nazdravil šol. vodja Kranjc županu zagrebškemu, je pripil navdušeno učitelj Lisac slovenskemu učiteljstvu in njega zastopništvu gg. Dimniku, Jelencu in Ganglu. Za napitnico se je iskreno zahvalil g. Gangl iz Ljubljane ter je napil hrvaški domovini. Potem je nazdravil šol. vodja Klobučar gimnazijskemu ravnatelju in pesniku Badičiču, ki se je ginjeno zahvalil ter dejal, da pozdravlja hrvaški profesorji s posebno vnamo in ljubeznijo delo hrvaških učiteljev. Gosp. Lazarid je napil predsedniku „Zaveze“, prof. Basaričku, g. Bartus šolskim

Dalje v prilogi.

Izvekel je še knjižico iz žepa, v katero se urari in nadzorniki podpisujejo, toda rekel sem mu, da se prihodnjič podpišem, ko mu bom uro vizitiral.

Vesel sem že bil, ko pridem zopet na cesto in postanem to, kar sem. —

To je bila moja pot tu intam...

Moja sestrična, vražje dete, je pa gotovo več doživela, bila je tu in tam.

Pred enim tednom se kar spomni: „V Italijo pojdem s kolesom.“ In kar sestrična reče, to ostane kakor pribito. Drugi dan je res „odkolovratila“ z družbo proti jugu.

Poprej sem jo še prosil, naj mi pošlje kako razglednico iz znamenitejših krajev in kak spomin na Italijo.

Kot odgovor na prošnjo mi je došla že drugi dan navadna dopisnica s tole vsebino:

„Le pošlji razglednic!“ — mi praviš vsakdar, na to pa ne misliš, da stane denar.

Pet soldov za karto, za marko pa dva; to petkrat pomnoži — že nekaj izdā.

V gostilnici še golaš in pivo dobiš,

in zraven treh žemelj še „Sultan“ kadiš.

Nos se mi je pobesil v premišljevanje. Prav imaš, draga Fini; ko bi le vse tvoje vrstnice tako mislile, kadar nas nahrujijo za razglednice!

Vsekakor moram smatrati razglednice kot nov davek za gospode, a deloma tudi za dame. Ko sem nosil še kratke hlače, sem z vnamo nabiral znamke, nabiral hrošče, nabiral „indijanarice“, vendar ne s tako manijo, kakor se zdaj počne vse križem z razglednicami.

„Naj bo stara, al' pa mlada, vsaka ima „karte“ rada!“

Poprej smo dajali damam ob godovnih ali drugih prilikah šopke ali kaj družega, zdaj pa albume za razglednice, s tem jim najbolj ustrežemo. Če smo prej kaj malega pisali, smo porabili dopisnico, zdaj nas je pa že sram navadno dopisnico pisati, na vsak način pa mora biti razglednica.

In kdo še najbolj kolne razglednice? Pismooneš! Kamor je poprej komaj vsak teden nesel kako pismo, premeri zdaj vsak dan stopnjice v drugo ali tretje nadstropje in ima zdaj gotovo sedemkrat več opravila. Že zaradi tega zaslužijo boljše plače, in gotovo so se zakonodajalci pri tem spomnili razglednic, ko so prav v sedanjem času

uveljavili zakon o izboljšanju plač državnim slugam.

Od mene pa tudi ni bilo dosledno, da sem sestričino prosil razglednic, dočim tukaj zabavljam čez nje. Zato se mi je pa ta „nos“, kateri mi je sestričina poslala, zdel zaslužen in svečano obljubim, da ne bom nobenega več nadlegoval s tako prošnjo.

Upal sem pa, da mi bo vsaj nekaj za spomin prinesla. To upanje se je uresničilo, toda drugače, kakor sem si mislil. Iz Benetk dobim spet dopisnico z rimano vsebino:

Adijo, ti kranjska dežela! zapuščam te jasnih očij, saj modro nebo italijansko oranže nasprot' mi moli.

Tam doli kranjske čebule, brez česna fižol se dobi — kar v kupih na cestah vse polno melon in pa fig mi leži.

Rokó bom s kolesa stegnila, nabrala teh sladkih rečij; al' bodo doma vsi veseli, ko vsak eno — figo dobi!

Pri tem sem se spomnil, ko smo včasih otroci nekaj z roko pokazali in rekli: „Al' vidiš Benetke!“ Kozobrin.

prijateljem in podpornikom, županov nametnik, senator Deželni hrvatski učiteljski svet, deželni šolski nadzornik Stipe-tič napreduje učiti konvikta. Hrvatski domovini je dvignil časo g. Martinović, a onim ki so gradili konvikt, g. Kirin. Stavbenik Uhlr se je iskreno zahvalil v imenu obrtnikov ter je dejal, da so s posebnim veseljem delali za blaginjo hrvatskega učiteljskega. Navdušeno je potem nazdravil ravnatelj Karlo Matica županu ljubljanskemu, g. Iv. Hribarju, katerega naklonjenost do slovenskega učiteljskega je zaslovela tudi po hrvatski domovini. Za napitnico se je zahvalil g. E. Gangl ter je napil hrvatskemu učiteljskemu in ljubezni, ki veže slovensko in hrvatsko učiteljsko.

Po banketu, kjer so peli večinoma samo slovenske pesmi, smo se odpeljali v Maksimir.

V sredo je bil glavni zbor „Zaveze hrvatskih učiteljskih društev“ v „Učiteljskem domu“, kjer se je pozdravilo predsednika g. prof. Basarička zahvalil predsednik „Zaveze slovenskih učit. društev“ g. L. Jelenc.

Zastopniki slovenskega učiteljskega so bili vsprejeti v Zagrebu z vso ljubeznostjo in pažnjo, za kar so hrvatskim tovarišem od srca hvaležni. Spoznali so tamkaj, kako tesna in iskrena ljubezen vlada med učiteljskim ljudskošolskim in srednješolskim, kako drug drugega podpirajo in razumejo. Videli so lepe, častne vspehe, stanovske zavednosti in požrtvovalnosti hrvatskega učiteljskega. In docela je jasno, da jim ne izginejo iz spomina ti lepi časi, ki so jih preživeli v Zagrebu.

Mnogi slovenski, češki in hrvatski učitelji in prijatelji šolstva so se spominjali tega praznika hrvatskega učiteljskega ter so poslali v Zagreb brzoglavne pozdrave.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. julija.

— **Osebnosti.** Pri državnih železnica na Kranjskem sta prišla s 1. julijem adjunkta gg. Fr. Klobouk v Ljubljani in S. Brix v Kočevju v osmi činovni razred, asistentje Fr. Wieser v Medvodah, M. Konrad v Ljubljani in Fr. Lapajne v Kranju v deveti činovni razred, aspirantje gg.: Tarman in P. Šlegel v Lescah, Ignacij Perne v Kranju, Jak. Koch na Jesenicah in Vincencij Škof v Podnartu v deseti činovni razred, železniškima aspirantom sta imenovana gg. Jos. Tavželj v Škofji Loki in Friderik Prassl v Lescah.

— **Po občnem zboru kmetijske družbe.** Dogodbam na občnem zboru kmetijske družbe moramo posvetiti še nekaj besed. Navesti hočemo nekaj podrobnosti, ki dobro osvetljujejo klerikalni naklep. Da je bilo klerikalcem v resnici samo na tem, da dobé družbo za politične namene v svoje roke, se vidi že iz liste kandidatov. Kandidovali so v odbor najslabše sile, kar jih je dobili pod božjim solncem, ljudi, ki nimajo nobenega pojma o kmetijstvu in o nalogah kmetijske družbe. Klerikalni kandidatje so bili: krčmar Kocmur iz Ljubljane, advokat dr. Šušteršič, znani sveder čevljar Stanonik iz Horjula, kanonik Kalan in klerikalni paradeschimmel Wester. Mej vsemi temi ni ne jednega, ki bi imel le količkaj pojma o kmetijstvu! Za pregledovalca računov so kandidovali prof. Jenkota, ki ima pa toliko svojih računov in družih rečij pregledovati, da bi najbrž ne utegnil opravljati te častne službe. Že imena teh kandidatov svedočijo, kaj so nameravali klerikalci z družbo. Da so imeli čiste in poštene namene, kandidovali bi bili v odbor v kmetijstvu izvedene može, ali vsaj posestnike, ne pa ničel in političnih rogoviležev. S temi možmi bi bili seveda lahko storili, kar bi se jim bilo zdelo in z njimi bi bili tudi dosegli to, kar so po lastni izpovedbi nameravali, predsednika „hinauseckeln“. Klerikalni listi pišejo tudi veliko o silni nejevolji kmetov o zaključenju občnega zbora. Konstatujemo vnovič, da je predsednik zaključil zborovanje v prvi vrsti radi tega, da ga ni vladni zastopnik razpustil, kakor je nameraval radi škandala. Randalirali pa niso kmetje, ampak advokat Šušteršič, trgovec Polak, ekstrgovec Petrič, knjigovez Brekvar, zaradi velike svoje šeneroznosti pri nakupovanju mrve in slame pri kmetih grozno čislani Petrci in nekateri duhovniki in cerkovniki. Imenujte nam le jed-

nega odličnejšega predsednika kake družnice ali kakega boljšega kmetijskega posestnika, ki bi bil postopal tako, kakor zgoraj imenovani gospodje člani in nečleni ter njih najeti razgrajati! Ne morete tega. Pač pa Vam lahko mi povemo, da sta dež. glavar Detela in posl. Povše na najostrejši način obsojala počenje Šušteršičeve klike in da so tudi vsi razsodnejši neodvisni kmetje bili istega mnenja, drugim pa je Šušteršičev naklep tako smrdel, da jih, kakor posl. Jelovška, posl. Košaka in drugih, še na občni zbor ni bilo.

— **Klerikalna zvižčnost.** V sredo popoldne pred občnim zborom kmetijske družbe je povabil šendvitski kaplan gosp. Eroker mej drugimi tudi gosp. nadučitelja Janka Žirovnika, predsednika kmetijske podružnice v Št. Vidu nad Ljubljano, na kegljišče. Vsi so prišli, kaplana pa ni bilo, marveč nadomestoval ga je za par četr ur njegov župnik. Kje je bil kaplan, in zakaj ga ni bilo na kegljišče, ni nihče vedel. Drugo jutro pa smo zvedeli, da je hodil po fari okolo udov kmetijske družbe, in tako za hrbotom gospoda nadučitelja Žirovnika, kateremu se v obraz kaže pravega, odkritosrčnega in poštenega prijatelja, agitoval. da vržejo sedanjí odbor in volijo nov odbor, ki naj obstoji iz samih veleučenihi klerikalnih privržencev. Mi smo sedaj tega mnenja, in po vsej pravici, da je kaplan namenoma aranžiral kegljanje in povabil g. Žirovnika, da je lože in brez vse skrbi po fari agitoval, in če bi kdo vendar-le prišel gosp. nadučitelja povprašat sveta, ga ne bi dobil doma. Za kaplanom pa jo je obral še župnik na lov. Povsem iznenaden dobi g. Žirovnik v četrtek jutraj kakih 15 udov, na čelu seveda župnika, na kolodvoru, od koder so se peljali v Ljubljano k volitvi. Na njegovo vprašanje, kdo jih je spodbudil, da gredó v tolikem številu k občnemu zboru, katerega se še nobeno leto niso udeležili, so mu odgovorili, da župnik in kaplan. Tako sta toraj ta dva duhovnika za hrbotom predsednikovim nabirala ude in je pripravljala na zavraten napad na kmetijsko družbo, oziroma nje odbor. Kaj tacega zamore storiti seveda le klerikalci, kajti liberalci smo za hinavske načine veliko prepošteni. Da pa je sedaj g. nadučitelj Žirovnik vsled tega, da se pustijo udje družbe, kateri je on načelnik, voditi od povsem nepoklicanihi ljudi, in še povrh od tacihi, kateri jim še nikdar niso kaj koristili, storil svoje, in jih popustil na cedilu, je ob sebi umevno in pravilno. G. Žirovnik, mož, ki je osobito kmetom že toliko koristil, kolikor jim vsi kranjski kaplani vse svoje življenje ne bodo koristili, bode toraj prepustil, da si šendvitski kmetje izvolijo na njegovo mesto za predsednika župnika ali pa kaplana, ki sta oba toli imenitna pomologa, da komaj razločita koprivo od jablane. In prav tako! Šentvidci, ki so že itak vsi v klerikalnih pesteh, ktere jih znajo na vse strani stiskati, naj imajo pa tudi klerikalnega predsednika pri svoji kmetijski podružnici. Seveda bodo potem udje tudi v toliki meri deležni predsednikovih žegnóv. Sejali bodo ljuliko, želi pa že kar pečene hlebce iz najfineše pšenične moke. No, mi jim želimo dober tek.

— **Slovensko vinogradniško društvo,** ustanovljeno pod patronanco g. Vencajza, imelo bode svojo zalogo na Glincah. Po naši sodbi in po sodbi vseh razumnih ljudi, naj bi to društvo imelo namen, razpečavati na debelo pridelke slovenskih vinogradnikov. Toda kaže se, da gospodje pri tem društvu niso teh misli, in da jim je poglavitna skrb, dobiti svojo gostilno ter vipavska in dolenska vina prodajati na drobno, kar je seveda jako primitivno in vendar nekaj nese. Trgovina na debelo ni tako priprosta in zato menda g. Vencajzu nič kaj ne diši. Na Glincah bo torej gostilna tega društva, seveda le, če dobi koncesijo. Ko je prejšnji lastnik dotičnega posestva g. D. prosil za koncesijo, je ni izposloval. Ves občinski odbor je bil proti temu in tudi župan oča Mesesnov se je z vso odločnostjo upiral podelitvi koncesije. Zdaj pa, ko je zaprosilo koncesije klerikalno društvo, zdaj je oča župan nakrat drugih misli. Prej se mu je gostilna zdela nepotrebna zlasti z ozirom na to, da jih je v občini več kakor dovelj, in da domačim trgovcem ni treba delati konkurence, sedaj pa je mnenja, da je ta gostilna za viško-glinško občino nujna potreba. Občinski odbor je ostal sicer pri prejšnjem svojem nazoru in neče, da bi se gg. Vencajzu in

Petriču podelila koncesija, toda oča župan dela vzlic temu z vsem svojim vplivom za korist teh dveh gospodov. Radovedni smo, kako se odloči politična oblast. Po naši sodbi bi morala upoštevati voljo večine občinskega zastopa in bi koncesije ne smela dati. Prejšnji lastnik g. D. je dotično posestvo prodal prav, ker ni mogel dobiti koncesije. Ta bi z vso pravico dejal, da se v viški občini meri z dvojno mero, ako bi se Vencajzu in Petriču podelila koncesija, in bi bilo to očitanje popolnoma opravičeno. Gg. Vencajz in Petrič sta seveda trdno prepričana, da jima koncesija ne odide. Zanašata se na vpliv, ki ga ima g. Vencajz kot državni poslanec, in pa na podporo očeta Mesesnova in sta vsled tega že začela prirejati kleti. Kot prava in pristna krščanska socialista sta seveda gorka prijatelja delavcev in gledata na to, da se delavcu da kaj zaslužiti, in da se jim njihovo delo tudi pošteno plača. Tega temeljnega nauka krščanskega socializma se držita tako dosledno, da sta za popravilo kleti bodoče svoje gostilne najela — kaznjence ali prisiljenice. Delavci jima bodo za to iskreno hvaležni in jima morda še prirede podoknico, pri kateri bode zastava sv. Mihaela veselo plapolala, oznanjujoč s tem, kako povsod zmaga krščanski socializem.

— **„Slovenec“** poroča sinoči kot občezanimivo osebnost vest: „Dr. Šušteršič mora vsled poškodbe na nogi, katero je zvil pri zadnjem občnem zboru kmetijske družbe ležati“. Pomilujemo dr. Šušteršiča, a morda njegova nesreča ni bila slučaj ampak — prst božji.

— **Španska in Ogrska.** Na „Slovenec“ sinočne novice o trpinčenju jetnikov na Španskem in Ogrskem odgovarjamo samo to le: Na Ogrskem se je zgodil posamezen slučaj in se bodo storilci kaznovali, na Španskem pa po zakonih, katere je ustvarila klerikalna vlada, nekako dovoljujejo torturo, tam so dobili mučiči za svojo bestialnost od klerikalne vlade redove in penzije in tam se klerikalci, na čelu jim duhovščina, upirajo odpravi torture.

— **Trgovsko in obrtno društvo za Kranjsko.** Opozarjamo vse trgovce in obrtnike, kateri društvu še niso pristopili, naj to čim prej storé. Društvo ne more vsacega posebej vabiti, naj pristopi, ker nima potrebnih naslovov na razpolaganje. V mnozih večjih krajih se je društvu posrečilo, pridobiti zaupne može, kateri bodo odboru hodili na roko in mu dajali potrebnih informacij. Tako se ustvari krepka, vso deželo obse-zajoča organizacija, katera bo trgovskemu in obrtnemu stanu v veliko korist. Že dosedanje gibanje trgovcev in obrtnikov je obrodilo obilo sadu glede konsumnih društev, organizovano gibanje pa mu prinese še mnogo večjih. V prvi polovici tega meseca je bilo društveno delovanje posvečeno poglavitno organizaciji, vendar je v tem času prišlo večkrat v položaj, dajati pravne nasvete in je v zadevi raznih konsumnih društev tudi napravilo nekaj vlog na pristojna oblastva. Opozarjamo torej vse trgovce in obrtnike, naj čim prej pristopijo. Udnina znaša na leto 3 gld, in naj se pošilja na naslov „Trgovsko in obrtno društvo v Ljubljani“.

— **Boj na Goriškem.** Politično društvo „Sloga“ je ustanovilo svoje glasilo Novi list se zove „Gorica“. Izšli sta že dve številki, toda mi nismo dobili nobene. Iz „Soče“ posnamemo, da prinaša „Gorica“ v drugi številki dve izjavi. Prva je naslovljena na dr. Antona Gregorčiča kot predsednika „Sloge“. Podpisalo jo je 11 odbornikov „Sloge“, kateri so glede na razmere, ki so nastale v zadnjem času, sklenili, da nočejo več sedeti skupaj z gospodom dr. Tumo v društvu „Sloga“ ter polagajo svoje mandate v roko svojih volilcev. Tako ima sedaj društvo „Sloga“ samo predsednika dr. Gregorčiča in jednega odbornika dr. Tumo ter jednega namestnika g. Zego iz Kanala, kajti drugi namestniki so se tudi odpovedili. Druga izjava je naslovljena na dr. H. Tumo; podpisalo jo je 8 deželnih poslancev. V njej zahtevajo, naj nemudoma odloži deželno odborništvo, in to tem bolj, ker niso prepričani, da izvršuje ta posel v njihovem zmislu. Prej mu še očitajo, da so se varali o njegovi močnatosti, doslednosti in volji! Tej izjavi sledi komentar uredništva, ki je še bujši od izjave same. Za sedaj se vzdržujemo vsake meri-

torne pripomnje o teh izjavah, ki naznana, da se je začel boj mej Slovenci na Goriškem.

— **Dermastijevanje na Goriškem.** Kakor vse kaže, hoče se tisto skrajno in nestrpno kranjsko klerikalstvo polastiti tudi grofije Goriške. Znani kaplan Dermastija, kojega zibeljka je tekla v obitelji, v kateri ima „Slovenski List“ več veljave od svetega pisma, porablja sedanji goriški razdor, da bi vtihotapil dr. Šušteršiča in njega famozno gospodarsko organizacijo tudi v pokneženo grofijo. Pripoveduje se nam, da se gospod Dermastija obilokrat prikazuje na tlaku našega mesta, da kuje z dr. Šušteršičem dolge in globoko premišljene nakane. Goriška naj se prepluje s konsumnimi društvi, in prične naj se tisti gospodarski boj, kakor ga imamo že na Kranjskem! Prvi korak v tem boju veljal bode goriškemu denarnemu zavodu, ki se mora uničiti in na njega mesto postaviti nekaj novega, če tudi ne nekaj boljšega! Mi bi dr. Gregorčiča in grofa Coroninija prav radi povabili na Kranjsko, kjer bi se hitro prepričala, da dr. Šušteršiča gospodarska organizacija našemu kmetu čisto nič ni koristila, in da ni rodila družega, nego najhujše in najstrupenejše sovraštvo. Če bode torej neizkušeni Dermastija goriškim pravkom pripovedoval kake kranjske Gostinčarijaje, naj mu ne verujejo, to so limanice, na koje bi se mlademu človeku skušena voditelja, kot sta Gregorčič in Coronini, ne smela vsedati! Ako hočeta sovraštvo imeti, pa spravljajte dr. Šušteršiča v deželo, kakor se vam ljubi! Bojimo se pa, da bodo potem na Goriškem posledice ravno iste, kakor jih opazujemo pri nas na Kranjskem! Dr. Gregorčič in grof Coronini pa bodeta tedaj imela največ povoda, obujati kes in kesanje. Ali prepozno bo! Pri vsem tem pa vendar upamo, da, v kolikor poznamo goriške razmere, tudi kapelan Dermastija ne bo splezal kviško, in zategadelj bi bilo prav pametno, če bi mladi mož še v pravem času šel v se, ter odnehal, ker pač sam dobro ve, da poknežena grofija goriška ni Vodmat, kojemu zapoveduje Dermastijeva obitelj! Pa brez zamere!

— **„Glasbena Matica“** ima danes zvečer ob 8. uri v društveni hiši svoj občni zbor.

— **Slovensko gledališče.** Kakor čujemo, vrše se med intendanco „Dramatičnega društva“ in gospodom Ign. Boršt-nikom pogajanja zaradi pridobitve tega umetnika za slovensko dramo.

— **Gospod R. Inemann** je gostoval v zadnjih dneh na praškem narodnem divadlu še v vlogi Vyrave in starega chevalirja v „Igri piké“ ter dosegel v obeh vlogah najčastnejši vspeh. Praški listi menijo, da bi bil g. Inemann prav porabna moč za češko narodno gledališče, kajti g. Inemann je velenadarjen in misleč, modern igralec.

— **„Mestni dom“** ljubljanski je skoraj dogotovljen in se bode že prihodnji mesec izročil svojemu namenu. V drugem nadstropju novega poslopja oddale se bodeta dve stanovanji — vsako s tremi sobami — privatnim strankam. Pobljži pogoji izvedo se pri vodji te stavbe, g. stavbin-skemu pristavu C. Kochu.

— **Podrte zgodovinske hiše.** Te dni je padel zadnji zid nekdanje krčme „k belemu jagnjetu“ poleg „Cesarja“, Šentpeterska cesta šte. 7. To krčmo so imenovali tudi „k malemu cesarju“ in kakor priča svetnik L. Ravnikar jo je naš Prešeren redno obiskaval. V njej so se zbirali peki, ki so imeli tam svojo zvezno skrinjo (Mittheilungen des Musealvereines für Krair, 1896, str. 55 in 109.) V podrti krčmi „K belemu volu“, Šentpeterska cesta šte. 3, so se zbirali strojarji pod svojim lepim znakom (Mittheilungen 1896, šte. 21). — Krznarji, klobučarji, barvarji in pasarji so se zbirali pri „črnem medvedu“ na Luži, a zadnji so imeli svojo skrinjo pri „Štruklju“ v Kolodvorskih ulicah, kjer je bilo tudi prenočišče. Barvarji so se zbirali nazadnje pri Gestrinu v „Zvezdi“. Jernej Gestrin, svetnikov oče, je bil zadnji načelnik te zadruga.

— **Slika biskupa Strossmayerja.** Od prihodnjega ponedeljka naprej razstavljen bode v g. Kollmanna izložbi na Mestnem trgu umetniško dovršen portret slavnega mecena jugoslovanskega, biskupa Strossmayerja, kateri je po biskupovem naročilu izgotovila domača naša umetnica go-

spodična Kobilca. Biskup poklonil je sliko mestni občini ljubljanski in — kakor slišimo — krasila bo ta slika veliko dvorano „Mestnega doma“.

— Ljubljanski „Sokol“ se udeleži desetletnice in blagoslovljenja zastave „Slovenskega bralnega društva“ v Trzinu dne 23. t. m. po deputaciji z zastavo, ev. korporativno, če se javi zadostno število členov. Čas odhoda in druge podrobnosti prijavimo prihodnji teden. — Želeti je, da se člani ljubljanskega „Sokola“ čim najmanj obsejajo odzovejo odborovemu povabilu, saj se gre tukaj za slavlje društva, katero v najbolj težavnih razmerah krepko dviga prapor Slovanstva. Na zdar!

— Velika narodna veselica pevskega društva „Ljubljane“, koje program smo včeraj priobčili, se prične na Koslerjevem vrtu točno ob štirih popoldne. Izredne točke niso na programu navedene, ker so tajne. Danes pa je moč odkriti nekatere tajnosti, na pr. da dojde k veselici cirkus „Čimčandrinčamholoidi“ iz Šulamadrje, da se udeleži veselice kolesarsko društvo „Ilirija“ korporativno in z javnim obhodom, da bo pošta imela dva oddelka — glavni in filijalko, — da je Falb naročil Jupitru svoje „pasje dneve“ za to nedeljo sistirati in jih prihraniti za prihodnji teden, ter da bode pri veselici razveseljevala narodno občinstvo vsa vojaška godba, da jo bodo slišali ne le bližnji, nego tudi oni gostje, ki bodo pri „nepogrnjenih“ mizah sedeli, zaljubljena pisma in verze kovali, kakor tudi taki, ki bodo radi daleč od nje — po njej plesali. — Število serij na kegljišču znaša že danes nad 700, odbori pa žele, da bi narodno občinstvo jutri pripomoglo narodnemu pevskega društvu „Ljubljani“ še do več serij.

— Sklep šolskega leta na c. kr. nižji gimnaziji se je izvršil danes. Na čelu „Izvestja“ stoji spis „Konstantin Veliki kot vojak“, spisal prof. Jos. Jenko. Na zavodu je poučevalo 10 rednih in 6 izvenrednih učiteljev. Učencev je bilo v začetku šolskega leta 275, a koncem le 232. Od teh je dobilo odliko 21 (9%), prvi red 156 (67%), ponavljalni izpit 17 (7,3%), a drugi red 32 (13,5%) in tretji red 6 (2,5%). Žalostno je, da je tako malo odličnjakov, a začudno, da je primeroma mnogo dvojok, zlasti v I. a in in II. b razredu. — Danes se vrše vzprejemni izpiti za bodoče šolsko leto. Oglasilo se je do sedaj v I. razred 82 učencev.

— Novačenje. Letos potrjeni, v Ljubljano prostojni mladeniči so bili za sedaj nastopno uvrščeni: a) Mladeniči do vštete žrebne štev. 62 prvega razreda v vojsko, b) mladeniči od žrebne štev. 63 do vštete št. 76 prvega razreda v domobranstvo in c) mladeniči od žrebne št. 77 prvega razreda nadalje, kot čezštevili v nadomestno rezervno. Uvrstitev čezštevili nadomestnih rezervnikov v vojsko in domobranstvo se izvrši šele pri kontingentnem obračunu in pri tej priliki se pokrijejo tudi eventualni odpadki iz rekrutnega kontingenta z čezštevili nadomestnimi rezervniki po vsprejedu žrebnih števil.

— C. kr. pošto in brzojavno vodstvo v Trstu je dne 8. t. m. štev. 26.454 odredilo, da se Glince, Brezovica, Podlukovica, Dragomer, Plešivica, Notranje in Vnanje Gorice počenši 16. t. m. izločijo iz poštne okraja ljubljanskega in priklopijo okraju c. kr. poštne urada na Viču.

— Na postaji v Medvodah bi se bila v noči od četrtka na petek — kakor se govori po celi Ljubljani — zgodila skoro velika nesreča. Samo pazljivosti strojevodje se je zahvaliti, da osebni vlak ni trčil s tovornim vlakom. Prevržek je bil napačno postavljen, in tako je osebni vlak zašel na tir, na katerem je stal tovorni vlak, a, kakor rečeno, je strojevodja še pravočasno zapazil pretečo nevarnost in je vlak ustavil.

— „Klub slovenskih biciklistov Škofja Loka“ priredi v nedeljo, t. j. 16. julija, izlet v Zalilog. Odhod točno ob 1. uri iz restavracije gospe Deisingerjeve na Glavnem trgu. Vsi udje se uljudno vabijo na udeležbo.

— Orožniška postaja na Vačah. Ni dolgo, kar so se po časopisih naznanili kraji, v katerih se ustanove nove orožniške postaje. Med njimi so bile navedene tudi Vače; že 1. oktobra bi imelo priti moštvo. Kmalu potem so se ogledovala stanovanja a vsa so bila spoznana za nepravilna in predraga. Občinskemu uradu se je nazna-

nilo, da se valed previsoke stanarine to leto postaja ne ustanovi, ampak prihodnje leto, in to le tedaj, ako se dobi primerno ceneno stanovanje, drugače se pa sploh ne bodo Vače v oziru orožništva več upoštevale. S čudom smo se čudili, ko smo izvedeli za to izjavo. Da bi se za orožništvo ne dobilo tu primernega stanovanja, temu ne moremo nikakor pritrditi. Saj so razni hišni gospodarji stavili ponudbe orožniškemu poveljstvu z izjavo, da so pripravljeni stanovanje za orožništvo prirediti. Stanovanja so tu pri nas taka, kakor sploh drugje na deželi, torej ni nikakega vzroka, da bi se ne mogla v dotičnem času postaja ustanoviti. Da je ista tu neobhodno potrebna, nam ni potreba dokazovati, zato zanesljivo pričakujemo, da nas bodo kompetentna oblastva v tem podpirala.

— Nova žandarmerijska postaja je ustanovljena v Zagorji na Pivki, in je s tem končan preprič med Zagorjem in sosedno vasjo Knežak.

— Ekspozitura okrajnega glavarstva v Konjicah. Kakor v Mozirju za gornjegrajski sodni okraj, tako se ustanovi tudi v Konjicah za ondotni sodni okraj s 1. avgustom t. l. politična ekspozitura, kjer bo stalno uradoval za okrajno glavarstvo v Celju po jeden uradnik.

— Za odvetniške kandidate. Kakor smo izvedeli iz zanesljivega vira, je opustil gosp. dr. Kolšek svoj namen, preseliti se v Sevnico. Naj bodo s tem opozorjeni slovenski odvetniški kandidati na ta za Slovence zelo važen trg.

— Židovski nesramnež. Posestni naslednik g. Simona pl. Sladovića (prej gosp. Geipl) v Jurkloštru blizu Celja postala je tvrdka Felix Neuberger & Sohn v Reki. Za oskrbovanje graščine in sekanje gozdov postavila je ta tvrdka med drugimi židi tudi nekega Šimona Freuda. Pretečeni teden se je ta žid spozabil nad dvanajstletnim dekletom, vsled česar je bil po orožnikih odveden v preiskovalni zapor k sodišču v Laško!

— Obesil se je 77letni kotar Janez Petač iz Utika v kamniškem okraju, najbrž ker mu je primankovalo drobiža za žganje, ki ga je ljubil nad vse.

— Ameriški admiral Devey, ki je na čelu majhnega brodograjskega podjetja v zalivu pri Manili uničil špansko brodogradnjo, pride 19. t. m. z neko ameriško vojno ladjo v Trst.

* Angleško, rusko, nemško. Ti trije jeziki se v zadnjem času najhitreje in najbolj razširjajo. V začetku tega stoletja je bil francoski jezik na prvem mestu, sedaj pa mu je prevzela prvenstvo angleščina, takoj za njo pa pride ruščina, katere se poslužuje 85 milijonov ljudi. Koncem XV. stoletja pa je govorilo samo 3 milijone ljudi ruski. Tretje mesto zavzema nemški jezik, katerega govori 80 milijonov ljudi.

* Ženiji in spanje. Nemški učenjak Paul Schulz trdi, da treba duševnim delavcem več spanja, nego onim, ki delajo fizično. Tako je francoski filozof Montaigne prespal velik del svojega življenja. Kant je tudi jako veliko spal, vedno so ga morali dolgo tresti, predno se je zbudil. Schopenhauer je spal redno po osem ur na dan. Darwin je šel ob pol enajstih v postelj ter vstajal ob sedmih zjutraj. Helmholtz je tudi spal po osem ur na dan.

* Strašna usoda. Kakor je svoj čas „Narod“ že poročal, umoril je marca meseca t. l. železniški čuvaj Fran Maier svojo soprogo ter hotel usmrtiti tudi svakinjo, katera mu je pa ušla. Zdravniki so dognali, da Maier ni bil pri zdravi pameti, marveč da je storil strašni čin v hipni blaznosti. Maier je namreč obolen na influenco; da bi bilo v sobi gorkejšje, je zaprl cev peči, ko je še v njej gorelo. Ponoči ga je zbudil prihajajoči vlak, vstal je, a dvakrat padel onemogel na tla; slednjič je vendar prilezel na prosto, a šel je zopet nazaj v sobo, katera je bila prenapolnjena z ogljikovim okisom. Hotel je poklicati ženo in svakinjo, in ker ga niste takoj čuli, je začel strašno besneti; ostavil je je popolnoma razum, vzel je britev ter hotel z njo umoriti v kuhinji spečo svakinjo. Toda v kuhinjo ni dospelo toliko ogljikovega okisa, zato je imela nesrečna žrtev še toliko moči, da se je branila in z nekaterimi ranami ušla. Potem je šel blaznik v sobo, ter je vsled užitega okisa onesveščeni soprogi prerezal vrat. Drugo jutro pa so ga našli na železniškem tiru ležečega; vedel ni ničesar, šele

svakinja mu je povedala kaj je učinil po noči. Zdravniki pravijo, da je to še do sedaj neznan slučaj delirija valed užitega ogljikovega okisa. Vse miluje ubogega moža, kateri je s svojo ženo vedno srečno živel, in je sedaj ves obupan radi svoje žalostne usode.

* Sod špirta eksplodiral. Na dvorišču dunajskega trgovca Keindela se je igralo več otrok. Nakrat so se izmislili, da zažgo ostanek špirta v velikem, tri hektolitre obsežajočem sodu, v katerem pa je bilo le še dva litra špirta. Dečki so izpustili veho in zažgali ven tekoči umazani špirit. Nakrat pa je sod med gromkim pokom eksplodiral. Na mestu je obležal ubit štiriletni Stefan Lanz, trije drugi dečki pa so bili močno ranjeni in obžgani.

* Obiteljska drama. V Petrovaradinu je te dni 70letni stari, zidar Teobald Korrell ustrelil svojega zeta, potem pa še samega sebe. Vzrok činu so bili neprestani prepiri.

* Ženske agentje piva. V Berlinu je nedavno obolen agent neke pivovarne, vsled česar je njegova žena prevzela njegov posel. To je bilo nekaj novega in je mikalo, imela je kakor agentinja izvrsten vseh. Zato se je pa tudi našlo mnogo dam, katere so se takoj tudi posvetile temu poklicu. Ker se je stvar dobro obnesla, so moški seveda v velikem strahu, da jim „nežni spol“ prevzame vse najboljše službe.

Književnost.

— Prvi zvezek „Glasbene Zore“ izide proti koncu tekočega meseca, ker se mora čakati na kliše z naslovom za zavitek lista, kateri se je naročil na Dunaju šele sedaj, ko se je poslednji čas oglasilo dovoljno število naročnikov, tako da je s tem zagotovljeno izhajanje lista. Drugi zvezki pa bodo potem izhajali redno 16. vsakega meseca. Ko to javljam velečastitim gospodom naročnikom, prosim obenem vse one, kateri se še nameravajo na „Glasbeno Zoro“ naročiti, da se blagovolje podvizati, ker po izidu prvega zvezka bi se jim morda ne moglo ustreči, ker se bo tiskalo le malo število zvezkov nad število naročnikov. — Fr. Gerbič, izdajatelj „Glasbene Zore“.

— Male pesmi. Ljubljenej mladini zložil Jož. Mar. Kržišnik. — V Celju 1899 Tiskal in založil Dragotin Hribar. Cena 12 kr., po pošti 15 kr. Knjižica obsega 56 strani male osmerke.

— Za citraše. Izpod peresa plodovitega in znanega dunajskega skladatelja za citre, Ensleina, izšla je ravnokar zbirka najbolj priljubljenih slovanskih narodnih pesni, kakor: „Bodi zdrava, domovina“, „Sarafan“, „Kje dom je moj“, „Mila, mila lunica“, „Bratci, veseli vsi“, „Po jezeru“, „Otok bleški“, „Ljubica, povej, povej“, „Če b' sodov ne b'lo“, „S'noč pa dav“, „Škerjanček poje“, „Danes tukaj, jutri tam“ itd. Skladatelj včasih sicer ni povsem zadel pravega duha, ki veje iz slovanskih narodnih pesni, a tega mu ni zameriti, ker je Nemec. Izborna pa je pogodil razne prehode, s katerimi je posamezne pesni nabral v potpouri. Vidi se, da se je pri svoji zbirki naslanjal na Hubadove harmonizovane slovanske narodne pesni. Cena lične zbirke, ki obsega 11 strani, je 1 gld. 20 kr. Želeti je le, da bi se slovanski citraši zanimali za to zbirko.

Telefonična in brzojavna poročila.

Gorica 15. julija. Volilci Turnovi v Kanalu, Tolminu, Kobaridu in Bovcu bodo svečano protestovali proti napačnosti „Gorice“.

Dunaj 15. julija. Poluradno se razglašja, da je zakon o zavarovanju privatnih uradnikov za starost in za invaliditeto že pripravljen. Zavarovanje bo obligatorno in bodo premije morali plačevati delodajalci in delojemalci, država ne bo ničesar prispevala.

Dunaj 15. julija. „Fremdenblatt“ javlja, da bo nova organizacija avstrijskega domobranstva v štirih letih končana.

Dunaj 15. julija. Pangermanska organizacija se lepo razvija, „Ostdeutsche Rundschau“ naznanja ponosno, da se je poslancu dr. Sylvestru, ko se je zadnjič mudil v

Nemčiji, posrečilo, ustvariti zvezo 80 burševskih društev v Nemčiji in v Avstriji. Ta zveza ima nalogo, delovati propagando za „Allddeutschland“ v Avstriji.

Dunaj 15. julija. V ruski cerkvi je bila danes maša zadušnica za umrlega ruskega prestolonaslednika Jurija Aleksandroviča. Prisostvovali so ji ruski poslanik grof Kapnist, ministrski predsednik grof Thun, ministra Kallay in Krieghammer, več drugih dostojanstvenikov in mnogo odličnega slovanskega občinstva.

Budimpešta 15. julija. Na potovanju iz Avstralije v Ameriko ustrelil se je na ladiji bivši ravnatelj ogrske narodne galerije, Karol Pulszky, kateri je bil radi velikih defraudacij in prevar odpuščen iz službe. Ustrelil se je radi velike bede, v kateri se je nahajal.

Beligrad 15. julija. Policija nadaljuje razzijo na radikalne veljake z vso brezobzirnostjo. Aretovala je mej drugimi bratranca črnogorskega kneza Blaža Petrovića, občinska zdravnika dr. Nikolića in dr. Gjorgjevića, odvetnika Milkovića in Boskovića. Poslanika Gruića je vlada pozvala, naj pride v Beligrad, a Gruić ne pojde tja, nego ostane v Petrogradu. Listom je prepovedano govoriti o izvršenih aretovanjih.

Pariz 15. julija. Narodna slavnost se je včeraj izvršila impozantno. Klerikarji in nacionalisti so pač tu in tam poskusili uprizoriti kako malo demonstracijo, toda ta se jim ni posrečila, povsod so morali bežati. Slavnost je bila mogočna manifestacija za republiko.

Pariz 15. julija. Listi javljajo, da je bilo generalu Pellieuxu včeraj na vojnem vežbališču med vojaško parado odvzeto zapovedništvo.

Pariz 15. julija. „Figaro“ naznanja danes, da začne jutri priobčevati velevažne uradne spise, nanašajoče se na preiskavo proti Esterhazyju in du Paty de Clamu.

Fatalist.

(Ruski spisal Ivan Turgenjev.)

XVI.

(Dalje.)

„Da, vidite, gospod, jaz mislim,“ odgovori sluga ves zbečan, „da ima tu hudobec svoje prste vmes.“

Začnem se srditi nad njim, ... ali ta hip udari slab glas na moje uho. Čulo se je, kakor bi kdo potegnil zamašek iz steklenice. Zvok je dozdevno prišel prav iz bližine. Zakaj pa je bil za me nekaj posebnega? Odgovoriti si nisem mogel na to, a krenil sem takoj v ono smer.

Semen gre za menoj. Za nekoliko hipov opaziva visok in širok predmet skozi meglo.

„To je gozdček!“ vsklikne Semen veselo; „glejte tam pod brezo še sedi moj gospod ... Tam, kjer sem ga bil pustil.“

Ozrem se tja. Res je sedel nekdo ondu pod brezo. Hitim tja — spoznam Teglevov plašč, spoznam njegovo postavo in njegovo na prsi sklonjeno glavo.

„Teglev!“ zakličem ...

A on molči.

„Teglev!“ ponovim in položim roko na ramo. Tu se hipoma nagne naprej.

Skloneva ga zopet in obrneva obraz kvišku. Bled ni bil, ampak nepremičnim, brez življenja, očem isto tako nepremičen in široko odprt, je ostal njim lasten, „nejednak“ pogled.

„Gospod, moj Bog!“ zakliče naenkrat Semen in pokaže na okrvavljeno roko ... kri je tekla izpod Teglevovega plašča.

Umrtil se je z malim samokresom, ležečim na tleh. Slab plosk, kojega sem slišal, je bil osodepoln strel.

Teglevovi tovariši se niso nič preveč čudili temu samomoru. Povedal sem vam že, da je bil po njih mnenji „fatalističen“ človek in kot tak je moral izvršiti kaj posebnega.

V pismu na poveljnika baterije prosi, naj se iz imenika častnikov črta podčastnik Ija Teglev, ker se je sam umoril; na to pripomni, da je v njegovi šatulji svota denarja, katera popolnoma zadostuje v pokritje njegovih dolgov; in končno prosi poveljnika, naj izroči šefu telesnega krđela zapečateno pismo, katero je bilo pod istim zavikom. (Dalje prih.)

Darila!

Uredništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gdčn: Olga Dev. v Kranji nabrala 13 K 5 vin. kot dar Peter Mayrjevega omizja. — G. Dionisija Dolžanova v Gradcu nabrala 8 K 60 vin. za prodano slike amaterja g. dr. Rado Frlana. — G. Ljud. Špilar v St. Petru na Krasu 1 K, dobljeno stavo s gg. š. in č. — Skupaj 22 K 65 vin. — Živel rodoljubni nabiralki in vsi darovalci in darovalke!

Slovinci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se da tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže ž njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo upliva na mišice in živce krepilno in je zatoj dobro, da se priliva kopelimi. Steklenica 90 kr. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi zahtevati je izrečno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj nego 2 steklenici se direktno ne pošiljati. 6 (59—9)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 12. julija: Marija Jerič, zasebnica, 28 let, Stari trg št. 26, jetika.

Meteorologično poročilo.

Vlšina nad morjem 206-2 m. Srednji srčni tlak 736-0 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
14.	9. zvečer	736-8	19-2	sl. zahod	jasno	0-1 mm
15.	7. zjutraj	738-4	15-1	sl. vzhod	megla	0-1 mm
	2. popol.	737-4	26-4	sr. jvzh.	pol. oblak.	0-1 mm

Srednja včerajšnja temperatura 20-0°, normala: 19-7°.

Dunajska borza

dne 15. julija 1899.

Skupni državni dolg v notah.	100 gld. 60 kr.
Avstrijska zlatna renta	100 . 30 .
Avstrijska krona renta 4%	119 . 25 .
Ogorska zlatna renta 4%	100 . 60 .
Ogorska krona renta 4%	119 . 25 .
Avstro-ogorske bančne delnice	96 . 70 .
Kreditne delnice	911 . 50 .
London vista	378 . 15 .
Nemški drž. bankovci za 100 mark	120 . 60 .
50 mark	58 . 90 .
20 frankov	11 . 77 .
Italijanski bankovci	9 . 55 .
C. kr. cekini	44 . 60 .
	5 . 87 .

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKŠ VERSECO, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

najboljša zdravilna in osvežujoča pijača, ki se je vedno dobro obnesla pri želodčnih in črevesnih boleznih, pri boleznih ledic in mehurja, in jo priporočajo najodličnejši zdravniki kot bistveno podpiralno sredstvo pri karlovarkih in drugih kopalnih zdravljenjih, kakor tudi po rabi teh toplic in za nadaljno zdravljenje. (38—2)

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Krepak učenec

se sprejme za jermenarski obrt.

(1249—2) **Fran Bartl**
v Ljubljani, Selenburgove ulice.

Učenec

se takoj sprejme (1295—1)

v H. Schwingshakl-a kovačnici za bakro in kotle v Ljubljani.]

Priporočava (21—100)

Kulmbaško sladno pivo

pastérizovano v steklenicah

znano po svojih izvrstnih učinkih.

Kavčič & Lilleg

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah.

Kupi se dobro ohranjena

posoda za olje

s 4—5 predali, a ca. 80 l, (Oelständer), ki se ob prednem lahko rabi za „pušel“.

Ponudbe sprejema iz prijaznosti upravnništvo „Slov. Naroda“.

Dobro poslujoča prima firma z oljem v Trstu išče za Ljubljano in za Kranjsko spretnega, pri detajlistih stroke z mešanim blagom dobro vpeljanega (1299—1)

zastopnika.

Ponudbe pod „Vpeljan“ upravnistvu „Slov. Naroda“.

Ces. kr. avstrijske državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Isal, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. zvečer osebni vlak v Lesce-Bled. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5 uri 41 minut popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Osebni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** j. k. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Isla, Ausseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 55 min. zjutraj osebni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 17 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Poleg tega ob 8. uri 42 min. zvečer iz Podnarta Kropo. — **Proga iz Novoga mesta in Kočevja.** Osebni vlaki: Ob 8. uri 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 36 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9 uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1206)

Slavnemu občinstvu, posebno gospodom gostilničarjem priporočam podpisane svojo izborni sodovico, napravljeno iz vode iz mestnega vodovoda ter z ogljeno kislino (Kohlensäure), koja je priznana kot najokusnejša in najzdravjša. (43—28)

Vse odjemalce v naprej zagotavljam vsikdar točne in vestne postržbe, prosim za obila naročila ter beležim najudanejša s spoštovanjem

Gašper Bolte, izdelovalec sodovice, Rimska cesta št. 10.

Za prihodnjo šolsko sezijo

se odda mehlovana soba, primerna za dve šolarici, kateri dobista tudi lahko hrano.

Več se izve v Slomšekovih ulicah št. 9. (1223—3)

Popotne košare

priporoča (1267—3)

M. Pakič v Ljubljani.

Nikakršno tovarniško delo!

Posređilo se mi je, pridobiti dva tukajšnja spletna košar, ki mi najbolj izdelujeta te košare.

Na Drenikovem vrhu jutri v nedeljo ves dan

KONCERT Hrvatov-tamburašev.

Začetek zjutraj ob 5. uri. Konec zvečer.

K mnogobrojnemu obisku vabi uljudno

(1301) **A. Milavec.**

Poziv!

Pred približno sedmimi tedni odšel je moker, gospod **Jakob Fajgelj** iz Ljubljane od doma, ne rekši svoji soprogi, kam gre. Dotični dan zvečer bil je še pri gospodu Kunstelj-u na Poljanski cesti, a od tega dne ga ni več na pregled. Ker je mogoče, da je kam zablodil in se ponesrečil, prosi podpisana vse one, ki bi kaj o tem vedeli, da to nemudoma sporočé podpisani njegovi soprogi.

V Ljubljani, 15. julija 1899.

Marija Fajgelj

(1294) **Cesarja Jožefa trg št. 8.**

Čokolada

(198—25)

SUCHARD

Povsod

* na prodaj *

Cacao

Najboljše in najcenejše namazalno olje in les ohranjajoče sredstvo je in ostane že nad 20 let preizkušeno

Carbolineum
Patent Avenarius.

Pred ponaredbami se svari!

„Carbolineum-tovarna“ R. Avenarius
Amstetten Dol. Avstr.

Pisarna: Dunaj, III/1, Hauptstrasse 84. (465—10)

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante. (875—11)

Učenec

sprejme se v papirno trgovino takoj pri trdkri

Jos. Petrič v Ljubljani

(1298—1) trgovina s papirjem.

Lepa mesečna soba

odda se kakemu ptujcu, mudečemu se preko poletja v Ljubljani. Vrt v uporabo. Dobi se lahko tudi popolna hrana. (1264-3)

Več se izve v Florijanskih ulicah 31.

Trgovski učenec

se sprejme v trgovini z mešanim blagom

L. Fürsager v Radovljici.

Učenca ali učenko

iz dobre hiše, 14 do 15 let staro, sprejme

trgovina De Schiava

v Cerknici. (1291—1)

Učenec

iz dobre hiše, ki je dovršil ljudsko šolo z dobrim vspehom, sprejme se v špecerij-sko trgovino. (1242—4)

Naslov v upravnistvu „Slov. Naroda“.

„Dobro blago se samo hvali!“

to je pregovor, kateri se lahko sme rabiti pri znanih

Styria-kolesih

z najnovejšim tečajem, kajti vspeh njihovega mirnega in lahkega teka razvidel se je pri dirki dne 9. julija 1899, ker dobljenih je bilo na Styria-kolesih skupaj 10 dobitkov, izmed teh 3 prvi, 4 drugi in 8 tretji.

Fljajala v Kamniku: g. Janko Pohlina. Zastopnik za Novomesto: g. Franc Kenda.

(1300) **Franc Čuden.**

„Kavarna Valvasor“.

Ob ugodnem vremenu!

Danes v soboto, 15. julija t. l.

vojaški koncert.

Vstop prost. — Začetek ob 8. uri.

K mnogobrojnemu obisku vabi najuljudneje

(1302) **And. Stuppan.**

L. Luserjev obliž za turiste.

Priznana najboljša sredstvo proti kurjim očesom, žuljem itd. itd.

Glavna zaloga:
L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.

Zahtevajte **Luser-jev** obliž za turiste po 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschlager,
J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju:
K. Savnik. (9—28)

Št. 213/Pr.

Razpis službe.

(1196—2)

Pri pomožnih uradih mestnega magistrata je stalno popolniti mesto **registra-torja** s prejemki četrtega (1100 gld. plače, 200 gld. dejalnostne priklade in dve petletnici po 100 gld.), eventualno mesti pisarničnega **oficijala** s prejemki petega (880 gld. plače, 180 gld. dejalnostne priklade in dve petletnici po 80 gld.), in pa pisarničnega **kancelista** s prejemki šestega (675 gld. plače, 150 gld. dejalnostne priklade in dve petletnici po 75 gld.) činovnega razreda, in **praktikanta** z adjutom 480 gld.

Za podelitev zgoraj omenjenih služeb se od prosilcev zahteva, da so z dobrim uspehom dovršili nižjo gimnazijo, nižjo realko ali kak drug zavod iste vrste, in pa, da so si splošno usposobljenost za ta poklic zadobili z večletno prakso v kaki državni, deželni, občinski ali v kaki zasebni pomožni pisarni in da se o tem izkažejo z ugodnimi izpričevali. — Prednost se daje prosilcem, ki se izkažejo s srednješolskim zrelostnim izpričevalom ali pa z zrelostnim izpričevalom kacega družega zavoda iste vrste.

Prosilci za te službe imajo svoje s potrebnimi dokazili opremljene prošnje pri predsedstvu mestnega magistrata vložiti najpozneje

do 31. dne avgusta t. l.

Na zakasnjene prošnje se ne bode oziralo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 24. junija 1899.

Samoprodaja slavnoznanih

Dürkopp Diana-koles

(najboljša nemška znamka)

samo

pri zastopniku za Kranjsko:

Ivanu Jax-u, Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Katalogi brezplačno in franko. Na zahtevanje se vsak kupilec brezplačno poučuje v vožnji s kolesom. (564—9)

Odda se takoj lepa meblovana soba

s posebnim vhomom za 4 gld. na mesec
na Martinovi cesti šte. 52 pri Mariji
Mayer. (1297-1)

Stanovanje

Lepo stanovanje, obstoječe iz štirih
sob in vsemi pritliklinami ter porabo lepega
vrta, nasproti v zidanju nahajajoče se so-
dnijske palače, je pod ugodno najemščino
s 1. novembrom, eventuelno tudi s 1. av-
gustom letos oddati. (1262-2)

Jako prikladno za kakega g. advo-
kata ali sodnijskega uradnika.

Natančneje pojasnilo pri g. Jenkotu,
pek. mojstru, Marije Terezije cesta 5.

Holandsko-ameriška črta.

Parniki vozijo po lkrat do 2krat na teden
iz Rotterdamu v New-York.

Pisarna za kajute:
Dunaj, I., Kolowratring 10.

Pisarna za mektor: Dunaj, IV., Weyringerg. 7 A.

I. kajuta:
Od 1. aprila do 31. oktobra . . . mark 200-400*)
1. novembra do 31. marca . . . 230-320

II. kajuta:
Od 1. avgusta do 15. oktobra . . . mark 200
16. oktobra do 31. julija . . . 180

*) Po legi in velikosti kajute in po hitrosti in ele-
ganci parnika. (1210-2)

A. Fiebler-ja 'AEOL'

američanske harpne citre

se dobé za samo 13 gld. (1281-4)

v prodajalnici glasbil v Solenburovih ulicah št. 1.

Tu se prevzemajo tudi ugleševanja, in so
razni godbeni komadi k tem citram v veliki zalogi.

Ustanovljen 1856.

Etablissement za
klavirje in harmonije
Bernhard Kohn

Dunaj, I., Himmelpfortgasse št. 20

(v svoji hiši) nudi izbér

instrumentov prve vrste

kakor se je sicer nikjer ne najde v Avstro-
Ogrski.

Zaloga in samozastop

obeh glasovirskih prvih tovarn na svetu:

c. in kr. avstrijskih dvornih dobaviteljev

Steinway & Sons, New-York,

in Julij Blüthner.

Harmoniji Mason & Hamlin itd.

Največja zaloga novih klavirjev iz najbolj

renomiranih dunajskih tovarn. Novi kratki

klavirji od gld. 320 do gld. 2000. Novi

pianino od gld. 280 do gld. 1400. — 200

komadov na izber.

Velik poseben oddelek za preigrane instru-
mente brez hibe. (1144-8)

Graščina

srednjevelika, s dotikajočimi se gospodar-
skimi poslopji, kompleksa okoli 120
oralov vinogradov, travnikov, njiv
in gozdov, s malim ob reki Vissaco,

se takoj prodaja.

Graščina je v štanjelu na Krasu
meji Gorico in Trstom, v slikoviti legi 480 m
nad morako gladino. — Proda se po jako
zmerni ceni in pod ugodnimi pogoji.

Ponudbe pod „Conte“ na adresu:

H. Schalek, Wien, I., Wellseile 11.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuše-
valnici in od mene preskušene. — Ilustro-
vani ceniki sastonj. (114) (28)

Gospodje

katere želé

dober postranski zaslužek

naj se blagovolijo zglasiti od 8. do 9. ure

dopoludne (1290)

na Glavnem trgu št. 24, II. nadst., na dvorišču.

Hiša

s malim posestvom

blizu D. M. v Polji se iz proste roke

prodaja. (1255-3)

Zemljišče je veliko 1600 □ sežnjev.

Poizve se v upravnistvu „Slov. Nar.“.

Glavna zaloga moke

iz slovečega valjičnega mlina

Vinko Majdič-a v Kranju.

Pri razstavah odlikovani izdelki dobé se

en-gros po originalnem ceniku pri

Antonu Ditrich-u

glavnemu zastopniku (1121-6)

Marije Terezije cesta št. 2, Ljubljana.

K

ufeke

najboljši primesek
kmleku obvaruje in
odstranja bolezn
moka za otroke

Dobi se v lekarnah in drogerijah

Vizitnice

in

kuverte s firmo

priporoča (867-8)

„Narodna tiskarna“

v Ljubljani.

Posrečilo se je

konečno nama pridobiti svetovnoznanih

Adler-koles

glavno zastopstvo: (1214-5)

Gradišče št. 2. **Kavčič & Gorjanc** Rimska cesta št. 9.

Tovarniška cena!

Pozornost,

Styria Special

Obče znana, jako trpežna

kolesa Styria Special „ljudsko kolo“

prodajajo se zaradi različnih cen drugih vrst koles po jako
znižanih tovarniških cenah pri

Franu Čudnu v Ljubljani

s čemur je slav. občinstvu dana prilika po cenici si pribaviti

Styria Special.

Zastopnik tvrdke: Josip Polak.

Tovarniška cena!

Štev. 22.814. (1280-3)

Prodajalnica v najem.

Od 1. avgusta letos naprej je v poslopji meščanske imo-
vine v Ljubljani jedna v Lingarjevih ulicah ležeča prod-
jalnica oddati v najem.

Pojasnila daje in ponudbe sprejema mestni komisariat v navadnih uradnih urah

Mestni magistrat ljubljanski

dné 7. julija 1899.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem kupil v svojo last Hrovatovo hišo,
kjer se nahaja dobroznana

gostilna pri „Hrovatu“

na Dolenjski cesti šte. 5.

Točil bodem pristna dolenjska, istrijska in štajerska vina ter Koslerjevo marčno
pivo. Mrzla in gorka jedila so vedno na razpolago.

Pri gostilni je lep senčnat vrt in keglišče.

K mnogobrojnemu obisku vabi

Jakob Mali

gostilničar in posestnik

Dolenjska cesta 5.

(1256-3)

Premier-kolesa

že 24 let

(702-14)

prva znamka

Zastopnik: **Fr. Čuden**, trgovina z bicikli, Ljubljana.

Ustanov-
ljeno leta 1842.

Brata Eberl

Ljubljana, Franciskanske ulice 4.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv.
južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev
na drobno in na debelo.

Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.

← Zaloga →

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, si-
karje in zidarje, štedilnega mazila za
hrastove podo, karbolinoja itd.

Posebno priporoča sl. občinstvu najnovejšo,
najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje
srbnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporoča se tudi sl. občinstvu za vse v na-
jino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi
kot prisneno rešeno in fino po najnižjih cenah.

Perilo za gospode

najboljše blago in

kravate

prodaja 28

Alojzij Persché

Predškofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 8 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 8

priporoča svojo veliko zaloga

gotovih oblek za gospode in dečke,
jopie in plaščev za gospe, nepremoč-
ljivih havelokov i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših usorcih in po najnižjih cenah
solidno in najhitreje izgotovljajo.

Mehanik

Ivan Škerl

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji 28

po najnižjih cenah.

Bicikle in v to stroko
spadajoča popravila izvr-
šuje dobro in cenó.

Vnanja naročila se točno izvršujejo.

Klobuke

najnovejši fačone

priporoča po nizki ceni

J. S. BENEDIKT

na Starem trgu.

28

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v
vseh krajih gotovo in pošteno brez ka-
pitala in rizike s prodajo zakonito do-
voljenih državnih papirjev in srečk. —
Ponudbe na: Ludwig Österreich, VIII., Deutsche
gasse 8, Budapest. (1209-3)

Najfinejša
slastičarska peciva in torte
itd., vsak dan sveža, se priporočajo po najnižjih
cenah. Blagovljina naročila za svatbe, krčenja,
godove itd. se izvršujejo najfinejša in najcenejša.

Teodor Novotny
slastičar, v Ljubljani, Dunajska cesta št. 7.
NB. Posebno se usojam gospode restav-
ratorje za sezono proti primernemu rabatu pro-
siti za blagovljino naročila. (1043-9)

Gospodična

slovenskega in nemškega jezika zmožna,
uči šolske predmete, glasovir in ženska
ročna dela, **želi k otrokom mesta.**
Ponudbe se prosijo pod G. W. 100
upravnistvu „Slov. Nar.“. (1292-1)

Hiša

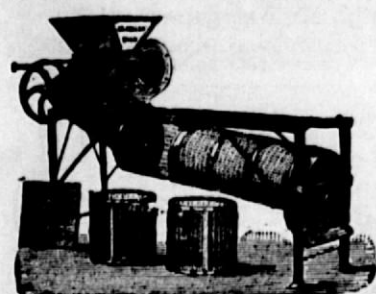
v Kisovcu poleg rudnika pri Zagorji ob
Savi se **prostovoljno prodaja**. Hiša,
v kateri se izvršuje gostilniška obrt, je pri-
pravna tudi za vsako drugo obrt. Plačilo
po dogovoru.

Pojasnila daje g. Andrej Mauer, po-
sestnik v Zagorji ob Savi. (1236-5)

Sobna oprava
in (1274-3)
krčmarske potrebščine
se ceno prodajo
v Gospodski ulici št. 3 I nadstr.
Posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6
priporoča in namešča
službe iskajoče vsake vrste

za Ljubljano in drugod. Potnina tukaj. Natan-
čneje istotam. Vestna in kolikor možno hitra po-
strežba zagotovljena. (1296)

Namizno orodje iz kina-srebra
se posojuje. 1276-2
Ana Ehrfeld
na Sv. Petra cesti št. 18 v Ljubljani.
Dobra prodajalka
in (1268-3)
učenec
za trgovino z mešanim blagom se sprej-
meta pri
J. Modicu v Novi vasi pri Rakeku,
kjer se izvedo tudi pogoji.

Vse stroje za poljedelstvo

Vnovič znižane cene!
Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. Sušil-
nice za sadje in zelenjavo, škroplilnice proti peronospori,
poboljšani sestavi Vermorelov. Aparati za sumporavanje
lozov. Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino
in sadje različnih sestav. Slamorenice jako lahko za
goniti in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in
slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedeljske stroje
prodaja v najboljši izvršitvi (461-10)

IG. HELLER, na Dunaji, II/2, Praterstrasse 49.

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati!

Zastopniki se iščejo!

Ceniki brezplačno!

Prostovoljna razprodaja.

V četrtek pred sv. Jakobom, dné 20. julija 1899. l.,
dopoludne ob 8. uri, event. tudi drugi dan dné 21. julija t. l.

bodo se

travniki, njive in gozdi

pripadajoči h grajščini „Rakovnik“ v Ljubljani, katera je last F. M. Schmitt-a
v Ljubljani, na lici mesta

prostovoljno po kosih prodajali.

Travniki leže ob Dolenjski cesti in so pripravi za stavbišča. (1246-3)

Zaloga

biciklov!

BRENNABOR

Najboljše vrste kolesa

tu- in inozemskih tovarn (Peugeot, Johann Puch, Monarch, Bren-
nabor in dr.) priporoča podpisane

po kolikor mogoče nizkih cenah.

Vsa v to stroko spadajoča **popravila** se bodo točno,
solidno in po ceni izvrševala.

Cenike razpošilja na zahtevo.

(462-22) Z veselo poštovanjem

A. PUTRICH.

Dunajska cesta št. 5.

Istotam tudi mehanična delavnica.

Vežbališče na Dunajski cesti na vrtu stare bolnice.

FRAN CHRISTOPH-ov

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in enostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče
sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih bar-
vah (prav kakor oljnat barve) in brezbarven (ki daje samo svet).

Uzenci lakiranja in navod rabi dobe se v vseh zalozgah.

Dobiva se v Ljubljani pri Iv. Luckmann-a
nasledniku Antonu Stacul-u; v Kranju pri
(562-5) F. Dolenz-u.

izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega
svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Nadaljne
specijalitete:
Pisalne in kopirne tinte.
Vodovarno
mazilo za usnje.
Pat. ohranjevalo za
podplate
„Vandol“.
Kovinska snažilna
pasta in snažilno
milo za srebro in
zlato.
Laki za usnje.
Patentna mazalna
krtiča z „Nigrette“
tekoče mazilo za
črne in barvne
čevlje 35 kr.

Najbolje črnilo svetá!

Kdor hoče svoje obutalo ohraniti lepo bleščeče
in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendt čreveljsko črnilo

za lahka obutala samo (190-24)

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se C. kr. priv. povsodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: Dunaj, l., Schulerstrasse 21.

Radi mnogih posnemanj brez vredno-
sti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

Akcijska zavarovalnica za življenje in rente.

Allianz

Oddelek za zavarovanje naroda
Dunaj I.
Hoher Markt 9.

Generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko

Gradec, Ballhausgasse 1.

Po poročilu c. k. r. „Wiener Zeitung“ od dne 12. junija 1898 doletela je „Allianz“ velika čast, da
si je Nj. Velikanstvo cesar plastično-grafični objekt ogledal in o posebnem uspehu „Allianz“ v za-
devi zavarovanja naroda kakor o rapidnem napredovanju družbe Najvišje priznanje izrekel ter ime-
noval zavarovanje naroda posebno važno podvzetje.

Polno vplačani akcijski kapital 1,000.000 kron.

Rezerva premij dne 31. decembra 1897 2,617.773 kron.

L. 1897 se je na podlagi 1269 smrtnih slučajev izplačalo 398.378-90 kron. Od 1. 1898—
1897 se je izplačalo 1,654.378-16 kron.

Tedenska premija od 10 vinarjev više.

Neizpremenljiva premija. — Plačevanja v dokladah niso dovoljena. — Stroške za zdrav-
niško preiskovanje, vse pristojbine kolekov in pobotnice za premije plača družba.

V slučajih smrti se zavarovana svota takoj in polno izplača, če je šest mesecev
preteklo od časa zdravniškega preiskovanja.

Če je zavarovani v svojem ali izven svojega delokroga ponesrečil ter umrl, tedaj
ni to samo na sebi vzrok, da bi zavod ne plačal zavarovane svote.

Če je zavarovanje trajalo cela tri leta, se izplača v slučaju samomora cela
zavarovana svota.

Če tri leta minejo, mogoče je dobiti posojilo z 5,0% obresti
po treh letih dobe se, ako se premije ne plačujejo nadalje, police brez premij.

Če je polica radi neplačanja premije svojo veljavo izgubila, mogoče je, da se zopet
v teku jednega leta obveljavi, ako je zavarovanec popolnoma zdrav.

Zavarovanje dosmrtno in na doživetje. — Zavarovanje mladostnih

oseb. — Zavarovanje otrok. (1207-3)

Zavarovanja do 2000 kron z tedenskimi doplačili od 10 vinarjev više po tarifi.

Prospekte in tarife razpošilja agentura na zahtevanje brez stroškov.

Zastopniki se iščejo za vse kraje na Kranjskem in naj svoje ponudbe pošljejo gorenji agenturi.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne
uradniške uniforme

in poverjeni zalagatelj ces. kr. unif.
blagovne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za
izdelovanje civilnih oblek in nepre-
močljivih havelokov po najnovejši fa-
coni in najpovoljnejših cenah. Angle-
ško, francosko in tuzemsko robo ima
na skladišču.

Gospodom uradnikom se pripo-
roča za izdelovanje vsakovrstnih uni-
form ter preskrbuje vse sraven spa-
dajoče predmete, kakor: sablje, meče,
klebuke itd., gospodom c. kr. justič-
nim uradnikom pa za izdelavanje
talarjev in baretov. 28

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

— urar —
v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo naj-
večjo zalogo vseh
vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budilk in salon-
skih ur, vse samo
dobro do najfinejše
kvalitete po nizkih
cenah.

Novosti
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v zalogi. 28

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Fran Kaiser

— puškar —

prodajalec biciklov

iz prvih tovarn 28

Ljubljana, Šelenburgove ulice 6.

Najboljše urejena delavnica za po-
pravljanje biciklov in šivalnih strojev.

Pri nakupovanju
suknenega in manu-
fakturnega blaga
se opozarja na trdko

HUGO IHL

v Ljubljani
v Špitalskih ulicah št. 4.

Velika zaloga 28

suknenih ostankov.

Pod Trnovo št. 2.

28 Veliko zalogo

klobukov

priloga J. Soklič.

Najnižje cene.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešnja naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovni naj se vzorec vposlati.

28

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

28

Postrežba točna. — Cene nizke.

Ign. Fasching-a vdove

28 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priloga svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahlami. Popravljanje hitro in po ceni. Vnana naročila se hitro izvrš.

Avgust Repič

sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16

v Trnovem

se priporoča sl. občinstvu in naznanja, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah. — Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

28

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

28 Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštne prosti.

Največja izber najnovejšega

svilnatega blaga

28 črne in barvaste za cele obleke in bluze, priloga

Alojzij Persché

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Najugodnejši nakup

vsakovrstnega blaga in najsolidnejša postrežba na debelo in na drobno po tovarniških cenah pri izdelovalcu

Anton Andrš

tkalnica v Bystrem pri Novem Mestu nad Metavo na Češkem.

Skladišče platnenega in pavolnatega blaga kakor n. pr.: Modni zefir za obleke, kanofas za podlage, oksfordi, barhanti, žepni robci, brisače, obrisalke, sipkovine, gradl za postelne prevleke, grizet, namizni prti, serviete, platno, posteljne odeje itd., razpošilja se proti povzetju ali če se vpošlje znesek naprej.

(1215-3)

Vzorci na željo zastoj in franko.

Zajamčeno iz pristnega vina izdeluje

vinski jesih

ALBERT ECKERT

v Gradcu (860-11)

tovarna za vinski jesih, gorčico, likerje in žganje.

Dobiva se v vseh boljših specerijskih in delikatesnih trgovinah.

Ivan Kordik

Ljubljana, Prašernova ulica št. 10-14

priloga svojo bogato zalogo

jedilne priprave

nožev, vilic in žlic iz britanskega jekla, alpeke ali alpeke-srebra priv. dunajske tovarne „W. Bachmann & Comp.“

Na izbero so tudi

žlice iz alpeke, 12 kom. od gld. 4-30 naprej.

žličice „ 12 „ „ 2-20 „

Namizni svečniki

iz alpeke, čisto bele kovine,

par 21 cm visokih gld. 2-30,

„ 23 „ „ 2-30,

„ 25 „ „ 2-40.

Prav ceno se dobje noži in vilice z roženim (599-34) ali koščenim ročajem.

Nezaslišano!!

140 komadov za samo gld. 1'80.

Krasna pozlačena ura, 3letno zajamčena; 1 elegantna goldin-okovna verižica; 1 garnitura duble-zlatih manšetnih in srajčnih gumbov; 1 dražesten moški prstan s ponarejenim biserom; 1 eleganten usnat mošnjček; 1 jako fin tobolec za smotke; 1 nastavek za smotke; 1 žepno toaletno zrcalo v etuiju; 1 elegantna kravatna igla iz simlikamna; 3 angleški predmeti, rabljivi za korespondenco; 1 krasna damska zapestnica, zadnja novost; 1 par butonov iz simili-Strassovega kamena, jako motljivo; zelo elegantna pariška damska broša, najnovejša facone, in še 120 raznovrstnih komadov, vse, kar se rabi v hiši. Teh 140 komadov z uro, ki je sama vredna ta denar, se dobi proti poštenu povzetju, ali če se pošlje v gotovini, za gld. 1'80 le še kratek čas v (1293)

„Wiener Central-Niederlage“

P. Lust, Krakovo, pošt. predal 36.

Za neugajajoče se pošlje denar nazaj.

V blagohotno Znanje.

Ker popolnoma opustim vsi zalogo tu in inozemskih ševijotov in nitkaste blaga (Kamm-garn), prodajam navzlic 20% pod tovarniško ceno.

Blago za obleke, pralne blago za blazne, gradl, podložno blago za žamet, kravate, modre se pohištvu, in drugo nizkih cenah.

Za nakup in iznajdavo predmetov rabi uljudno

JOZEF VISNAR

Ljubljana, Stari trg št. 4.

(1168-4)

Splošno kreditno društvo v Ljubljani.

Vplačani zadružni deleži gld. 45.900. — Promet od 1. oktobra 1898 do 1. junija 1899 gld. 1,375.307'20. — Skupna aktiva gld. 268.649'93.

Sprejema: hranilne vloge po 4 1/2 %, vloge na tekoči račun po 3 1/2 % od dneva vložitve do dneva vzdige.

Izposoja se na menice in na personalni kredit proti obrestmi po 5 do 6 % brez kakih stroškov.

(1173-4)

Urađuje se vsaki dan ob navadnih urah: Dvorski trg št. 3.

Založena 1847.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

v Ljubljani (161-28)

Zaloga in pisarna. Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10

priloga po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Izdelovalnica koles „Krokar“

Jos. Kolar

Glavni trg 9 (45-21)

zaloga graških „Graziosa“ in drugih najboljših koles.

Pozor! Kolesarji Pozor!

Novo kolo kompletno 85 gold., z dveletno garancijo.

Na razpolago brezplačno šola za vozarenje s kolesom v prostorih vrta, senčnata.

Janko Klopčič

urar v Ljubljani, Prašernova ulica št. 4.

Nikelnaste, jeklene, srebrne, Tula, ameriške plaque, zlate ure. Stenske ure. Ure z nihalom. Salonske ure. Pisarniške ure. Raznovrstne lične izdelane budilke. Srebrne, Tula, amer. plaque, novo-zlate, fine 14kar. zlate verižice, zapestnice, prstani, uhani, zapone, priklopki, gumbi za manšete in srajce, igle za kravate iz granatov. Razne stvari iz Kina-srebra. Prstani in uhani z dijamanti in briljanti. Specijalitete vsake vrste v zalogi.

Nikjer se ne kupuje ceneje.

Popravila zanesljivo, točno in cenol 28

Prej **Alojzij Erjavec** J. Zor

Čevljarški mojster v Ljubljani, Čevljarske ulice 3.

Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnolo-gičnega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečistiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in ružavo obuvale, ter razne potrebščine za to obrt.

28

Mere se shranjujejo. — Vnanim naročilom naj se prilože vzorec.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi

priloga

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17.

28

Skladišče za modno blago, pozamentirje, trakove, čipke, svileno blago, perilo, e e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e e e e

Pekarija in slasčičarna

Jakob Zalaznik.

Glavna trgovina: Stari trg št. 21.

Podružnica: Vegove ulice št. 12.

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slasno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback). V svojih slasčičarnicah postrežam točno z najfinjšim nasladnim pecivom in s finimi pristnimi likerji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijske krofe in zavitke s smetano napojene.

28